

21. Bibliografia

Materiały źródłowe i inne udostępnione przez instytucje świeckie i religijne:

Archiwum Państwowe w Przemyślu

- Zespół: Archiwum Biskupstwa Greckokatolickiego
- sygn. 18 – Wizytacja dekanatu baligrodzkiego 1761
- sygn. 26 – Wizytacja dekanatu krośnieńskiego, jaślickiego
- sygn. 29 – Wizytacja dekanatu krośnieńskiego 1742-1775
- sygn. 30 – Wizytacja dekanatu leskiego 1744, 1761
- sygn. 57 – Wizytacje cerkwi 1753, 1784
- sygn. 58-60 – Opisy cerkwi, inwentarza cerkiewnego i budynków 1720-1786
- sygn. 61 – Inwentarze cerkwi 1759-1784
- sygn. 211 – Pisma z cyrkułu leskiego, lwowskiego, przemyskiego i samborskiego 1776-1784
- sygn. 277 – Dobra cerkiewne 1787-1816
- sygn. 278 – Budowy i naprawy cerkwi 1787-1816
- sygn. 288-329 – Visitationes parochiarum 1787-1817
- sygn. 1941-1978 – Tabellae super statu parochiarum decanatus 1787-1828
- sygn. 26 supl. – Akta sądu cerkiewnego 1741-1746
- sygn. 5596 – „Ewidencja starych drzew koło cerkwi”, 1938

Archiwum Państwowe w Rzeszowie

- Księgi gruntowe z powiatu sądowego Baligród zr zespołu: 462/0 Karta: B, daty: 1892-1942
- Akta Gminy Baligród powiat Lesko, zespół nr 30/0
- Akta Gminy Cisna powiat Lesko, zespół nr 32/0
- Akta Gminy Komańcza powiat Sanok, zespół nr 20/0
- Zbiór szczątków zespołów greckokatolickich miejscowości bieszczadzkich, nr zespołu 462/0
- Sąd Grodzki w Lutowiskach nr zespołu 524/0
- Sąd Grodzki w Baligrodzie

Archiwum Państwowe w Rzeszowie, Oddział w Sanoku

- APRzOS, Urząd Katastralny w Ustrzykach Dolnych, sygn.. 22
- Inwentarz zespołu 32: Wstęp do akt Gminy Cisna z lat 1944-1952, mps, Sanok 1964.
- Zespół 731 sygn. 1: C. K. Notariusz w Lutowiskach Feliks Wiśniowski 1916-1917.

Archiwum Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku

- Obrzędy doroczne – Boże Narodzenie, oprac. A. Kisielewska 1970, W: Z. XXII-Materiały z badań terenowych, s. 308, T.N 1.
- Dokumentacja fotograficzna prof. R. Reinfusa (bez sygnatur)

Muzeum Historyczne w Sanoku

- Archiwum miasteczek i wsi, sygn. 158, 160, 181.

Archiwum Sądu Rejonowego w Sanoku: Wydział Ksiąg Wieczystych

- Księgi wieczyste majątków tabularnych - 130.

Archiwum Urzędu Stanu Cywilnego w Lutowiskach

- Warchał W., Jak Polacy wybudowali kościół w Lutowiskach, maszynopis, zbiory Parafii rzymskokatolickiej w Lutowiskach (bez sygnatury).

Archiwum Biblioteki Miejskiej w Ustrzykach Dolnych

- Synagoga w Ustrzykach Dolnych, stan na lata 60. XX wieku (bez sygnatury Archiwum Archiwum Bieszczadzkiego Parku Narodowego).
- Załącznik do umowy pomiędzy Rzeczpospolitą a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich o zamianie odcinków terytoriów państwowych z 15 lutego 1951 r.
- Synagoga w Lesku, stan na lata 60. XX w. (bez sygnatury)
- Kaszuba Z. Za górą, materiały do wystawy o odbudowie cerkwi w Łopience (bez sygnatury), Dorf Wołosate in Galizien Sanoker Kreis 1852, skala 1:2880.
- Sokołowska A. Zostawić siebie. Mps, zbiory BdPN.
- Sprawozdanie Stowarzyszenia „Magurycz”, Archiwum BdPN.
- Plan Ochrony Bieszczadzkiego PN i otuliny, operat ochrony zasobów kulturowych.
- Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu
- Jubileusz 600-lecia Diecezji Przemyskiej, Materiały duszpasterskie, mps.
- Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie
- Grekokatolicki Konsystorz Metropolitalny w Krakowie - nr zespołu: 201 (za lata: 1300-1945).
- zesp. 408 – informacje historyczne o cerkwiach w Galicji Wschodniej
- zesp. 197 – dokumentacja budowy kościołów,
- zesp. 489 – akta wizytacji parafialnych
- Fund Eugeniusza Nahirego, 681/1 kartoteka
- f. 616, op. 1, spr, 72, ark. 35
- f. 616, op. 1, spr, 69, ark. 12.
- Geodetický a kartografický ústav Bratislava. Archiv,
- sign. Ze278, rok wydania 1866.
- sign. Ze146, rok wydania 1866.
- Archiwum Archidiecezji w Przemyślu
- Rąb J., 1973, Zarys dziejów parafii diecezji przemyskiej, Przemyśl, mps
- Archiwum Parafialne Cisna - tablica pamiątkowa przy kapliczce
- Archiwum Parafii Dwernik - Informacja pisemna inwentarza obiektów sakralnych
- Archiwum Eparchii Samborsko-Drohobyckiej UGC, Drohobycz.
- Ankieta parochij c. Boberka. Wđpowidno do ankiet zibranych dla układania nowowo Sze-matyzmu, Maszynopis.
- Informacja pisemna z Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków z siedzibą w Prze-myślu dot. prawnej ochrony krzyży przydrożnych w Bieszczadach z dnia 4 czerwca 2003 r.
- Informacja pisemna z Dekanatu Prawosławnego Okręgu Sanockiego w Sanoku dotyczą-ca liczby wiernych w 2002 r. w poszczególnych parafiach i filiach Dekanatu z dnia 18 lipca 2003 r.
- Informacja pisemna z Dziekanatu Archidiecezji Przemysko-Warszawskiej w Przemyślu w spr-awie liczby wiernych.
- Informacje pisemne z Nadsiańskiego Parku Krajobrazowego, Użańskiego PN, PN Połoniny oraz Instytutu Ekologii Karpat Lwowskiej Akademii Nauk
- Informacje pisemne Urzędów Gmin – Baligród, Cisna, Czarna, Komańcza i Lutowiska.
- Kronika Archidiecezji Przemyskiej, Kuria Metropolitalna, Przemyśl, 1993-2001
- Kroniki i zasoby archiwalne Parafii: Baligród, Cisna, Dwernik, Komańcza.
- Jubileusz 600-lecia Diecezji Przemyskiej, Materiały duszpasterskie, mps.
- Nachtrags Protocoll 1860. Opis hranic. Doplnoł protokolu obce Beregy Gorne s obcou Nova

Stużica z roku 1860, kópia listiny, Beregy Gorne, nepublikované, arch. M. Bural'a, Stakčín, s 3.
Teki Antoniego Schneidera, AP Kraków, zesp. 918.

Katalog Zabytków Sztuki, Rejestr Zabytków Nieruchomych. Województwo Podkarpackie,
www.kobidz.pl

Ministr. Cultus rescr. D.d. 25 Juni 1910 r. N. 10.440 erectionem parochiae concessit. Schematis-
mus s. 154.

Statuty synodalne. Księga i normy ogólne, cz. I, rozdział V: Miejsca święte, Statut 410, § 3,
www.nowyzaorz.pl. (dalej: Statuty synodalne arch. przem.).

Wojenne Historyczne Archiwum (VHA)

f. VHC, šk 56, obec Runina; VHA,

f. VHC, šk 56, obec Ulič.

f. VHC, šk 56, obec Runina.

f. VHC, šk 56, obec Zvala.

Zbiory Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie pt.: „Propozycje Wydziału Kultury
i Sztuki Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krośnie dotyczących niezagospodarowa-
nych obiektów pocerkiwnych

AGKB Inv.č. 96. Sign. 229. Rok 1800.

AGKB KV Inv. č. 86. Sign. 59. Rok 1798.

AGKB PO Inv. č. 340. Sign. 886. Rok 1824.

AGKB KV Inv. č. 86. Sign. 59. Rok 1798.

Zbiory Południowo-Wschodniego Instytutu Naukowego w Przemyślu

Sprawozdanie wikariusza generalnego ks. mitrata Teodora Majkowicza o stanie diecezji
przemyskiej obrządku greckokatolickiego (bizantyjsko-ukraińskiego), maszynopis – Kuria
Metropolitalna obrządku greckokatolickiego, Przemyśl – kopia.

Źródła drukowane i inne:

Akta Grodzkie i Ziemskie z Archiwum Bernardyńskiego we Lwowie. T. I-XX. nr 19, Lwów
1868-1906 (AGZ).

Arlamowscy E. i K. 1974. Lustracja województwa ruskiego 1661-1665. cz. II. Ziemia lwowska,
Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk, Załącznik (mapa

Baliński M., Lipiński T. 1843-1844. Starożytna Polska pod względem historycznym, jeograficz-
nym i statystycznym opisana. T. I-II, Warszawa, Nakładem S. Orgelbranda Księgarza

Bałaban M. 1929. Zabytki historyczne Żydów w Polsce. Warszawa

Barycz H. 1963. Wśród gawędziarzy, pamiętnikarzy i uczonych galicyjskich. W: Studia i sylwety
z życia umysłowego Galicji XIX w., T. I, II, III, Kraków.

Bendza M. 1982. Prawosławna diecezja przemyska w latach 1596-1681. Studium historyczno-
-kanoniczne. Warszawa.

Bidermann H. 1862. Die Ungarischen Ruthenen, ihr Wohngebiet, ihr Erwerb und ihre Geschichte.
Insbruck, T. 1 (1862) I T. 2 (1867).

Blazejowskyj D. 1995. Historical Sematism of the Eparchy of Peremyśl, including the Apostolic
Administration of Lemkivscyna (1828-1939). Lviv Kamenyar.

Bociurkiw B. 1979-1980. Ukrainization Movements within the Russian Orthodox Church and
the Ukrainian Autocephalous Orthodox Church. „Harvard Ukrainian Studies”, vol. 3/4, p. 92-111

Borc H. 1979. Organizacja łacińskiej diecezji przemyskiej od XVI do połowy XVII stulecia.
Lublin (mps w zbiorach AAP).

- Broch R., Hauptmann H. 1918. Die Westgalizischen Heldengräber aus den Jahren des Weltkrieges 1914-1915, Wien.
- Broch R., Hauptmann H. 1933. Zachodniogalicyskie groby bohaterów z lat wojny światowej 1914-1915, tłum. H. Sznytka, J.P. Dragomir, Tarnów (reprint).
- Budzyński Z. 1993. Ludność pogranicza polsko-ruskiego w drugiej połowie XVIII wieku. Przemysł-Rzeszów, t. 1, s. 58-59.
- Budzyński Z. 1993. Ludność pogranicza polsko-ruskiego w drugiej połowie XVIII w.: stan, rozmieszczenie, struktura wyznaniowa i etniczna, T. II. Dokumentacja statystyczna i kartograficzna, Tow. Nauk w Przemysłu, Przemysł-Rzeszów.
- Buzek J. 1909. Rozsiedlenie ludności Galicji według wyznania i języka. „Wiadomości statystyczne o Stosunkach Krajowych”, R. 21, z. 2; Lwów.
- Chotkowski W. 1909. Historia polityczna Kościoła w Galicji za rządów Maryi Teresy, T. 1, Akademia Umiejętności, Kraków.
- Chroszewski W. 1911. Mapa językowa i wyznaniowa Galicji. Lwów; Pawłowski S. 1919. Ludność rzymskokatolicka w polsko-ruskiej części Galicji. Lwów
- Czupryk R. 2002. Eparchia przemyska na pograniczu polsko-ruskim (XIV-XVIII w.), Rys historyczny. Prace Historyczno-Archiwalne, T. XI, Rzeszów.
- Danyliw W., 1934. Pohoronnii zwyczaji w seli Caryńskie, w liskomu powiti, Litopis Bojkiwsczyny, cz. 4, rik IV, Sambir.
- Dąbkowski P. 1923. Stosunki Kościelne Ziemi Sanockiej w XV stuleciu. Rocznik Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemysłu za rok 1913-1922 pod redakcją Jana Smolki, Przemysł, s. 13-18.
- Dąbkowski P. 1938. Wołosi i wołoskie prawo w dawnej Polsce. W: Studia ku czci Stanisława Kutrzeby, t. 1, Kraków.
- Dobryjański A. 1893. Istoriija jepyskopow trech sojedinennyh jeparchiji peremyškojji, sambirškojji i sjanickojsi ot najdawnejszych wremien do 1794 hoda. Lwów.
- Dobrowolski K. 1930. Migracje wołoskie na ziemiach polskich. Lwów; idem, Studia nad powstaniem kultury ludowej w Karpatach Zachodnich. W: Studia historyczne ku czci Stanisława Kutrzeby, t. 2, Kraków 1938, s. 181-246.
- Dobrowolski K. 1938. Badania nad ugrupowaniami etnograficznymi w Karpatach Zachodnich, „Sprawozdania z czynności i posiedzeń PAU”, T. 43, nr 5, s. 181-184.
- Dobrowolski K. 1960. Studia nad kulturą pasterską w Karpatach północnych. Typologia wędrowek pasterskich od XV do XX wieku. „Wierchy”, R. 29.
- Falkowski J., Pasznycki B. 1935. Na pograniczu łemkowsko-bojkowskim. Lwów.
- Fastnacht A. 1967. Bieszczady w relacjach pamiętnikarskich z XIX w. Roczn. Sanocki. Kraków.
- Fischer A. 1921. Zwyczaje pogrzebowe ludu polskiego. Lwów.
- Fundacja „Archiwum Ziemi Sanockiej”. W. Oberc, F. Oberc (red.). 2007. Sanok-Zagórz-Lesko. 1939-1944. Zeszyty Archiwum Ziemi Sanockiej. Nr 7. Sanok.
- Gadźega W. 1934. Dogatki k istorii Rusinow i ruskich cerkwiej w buwś. Żupy zemplinskoj, Naukowyj Zbornik Towaristwa Proswit, Užgorod, ročnik X.
- Gadźega A. 1935. Dodatki do istorii rusinow i ruskich cerkwiej w buwś. Żup Zemplinskoj. Naukowyj Zbornik Towaristwa Proswita w Užgorodź za rok 1935. Rocznik XI. Užgorod, str. 170-175.
- Gloger Z. 1903. Geografia historyczna ziem dawnej Polski. Kraków, reprint: Warszawa 1991, ss. 365-366.
- Gnatiuk W. 1895. Deščio pro Ruś Uhorsku, Radikał. Nr 2, C. 14-19. Lwiw s. 26-30.

- Górkiewicz W. 1931. Materiały do statystyki Bojkowszczyzny. Bojki za 100 lat w czislach. Litopis Bojkowszczyzny. Rik I, Sambir.
- Gruński S. 1910. Materiały do kwestyi żydowskiej w Galicyi. Lwów, s. 14-17
- Grzybowski K. 1959. Galicja 1848-1914. Historia ustroju politycznego na tle historii ustroju Austrii, na marginesie studiów Geralda Stourzha. *Studia Historyczne*, R. XXXVII, s. 417-424.
- Hałagida I. 2000. Wykaz parafii przemyskiej diecezji greckokatolickiej w Polsce oraz składu osobowego kapituły tejże diecezji z 1946 r. (dokumenty z Archiwum Akt Nowych). W: *Między Odram a Dnieprem – wyznania i narody*, T. Stegner (red.), Gdańsk, s. 266-304.
- Hałagida I. 2003. Kałeniuk Emilian. W: *Leksykon duchowieństwa represjonowanego w PRL w latach 1945-1989. Pomordowani – więzieni wygnani*, Warszawa.
- Hołuszko M. 1995. Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce, „Materiały Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, T. IV, Lublin.
- Hruszewskij M. 1991-1998. *Istorija Ukraini-Rusi*. W: 11 T. 12 kn. R. 5: XIV-XVII wki. Kijiw, s. 261-262.
- Hruszewski M. 1896. *Opisy koroliwszczyn w ruskich zemliach*. W: *Żerela do istoriji Ukrajiny-Rusy*, T. II, Lwów.
- Iwanusiw O. W., 1987, *Cerkwa w ruini*, St. Catharines.
- Jabłonowski A. 1902. *Źródła dziejowe*, T. XVIII, cz. I, Warszawa (dalej *ŹD XVIII*).
- Jan Paweł II. 2003. *Encyklika Ecclesia de Eucharystia*, Katowice, r. V, Piękno celebracji eucharystycznej, 50, http://www.opoka.org.pl/biblioteka/w/wp/jan_pawel_ii/encykliki.
- Jougan A. 1912. *Kancelarya parafialna, czyli zbiór przepisów kościelnych i państwowych dla urzędów parafialnych*. Lwów.
- Judisches Lexikon, t. II, Berlin 1928, s. 865-879
- Katalog Zabytków Sztuki w Polsce.
- Katalog sinagog, „Wisnik”, nr 9, Lwów, 1998, ss. 116
- Katechizm Kościoła Katolickiego, nr 1180, Poznań 1994.
- Kodeks Prawa Kanonicznego (dalej: KPK), Księga IV, cz. III, I: Miejsca święte, kanon 1205, www.archidiecezja.lodz.pl
- Kolberg O. 1973-1974. *Sanockie-Krośnieńskie*, DWOK 49, cz. I. Wrocław-Poznań.
- Konstytucja o Liturgii Świętej Sacrosanctum Concilium, rozdz. VII, *Sztuka Kościelna i sprzęty liturgiczne*, 124, „Komisja ds. Kultu Bożego i dyscypliny sakramentów Episkopatu Polski”, <http://www.kkbids.episkopat.pl/dokumentypovii/konslit>.
- Kubijowicz W. 1926. *Życie pasterskie w Beskidach Wschodnich*. *Prace Instytutu Geograficznego UJ*, 5, ss. 1-140.
- Kucharski W. 1905. *Sanok i sanocka ziemia w dobie Piastów i Jagiellonów*. Monografia historyczna, Lwów.
- Kuczera A. 1931. *Wśród Bojków*. Sambor.
- Kuczera A. 1935. *Samborszczyzna*. T. 1 i 2. Sambor.
- Kumor B. 1969. *Granice metropolii i diecezji polskich*. Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne, T. 20.
- Kuria Metropolitalna w Przemyślu. 2002. *Rocznik Archidiecezji Przemyskiej 2002*, Przemyśl.
- Lehnert S. (oprac.), 1924, *Spis nauczycieli publicznych szkół powszechnych i państwowych seminariów nauczycielskich oraz spis szkół w okręgu lwowskim*, Lwów, s. 104-105.
- Lesnicke a drevárske múzeum, Antol-Oddelenie pre historiu a dokumentaciju. *Kolektiv. Lesnicke a drevárske pisomnosti*. č. 4/1964. Zvolen.

- Mahler R. 1967. Żydzi w dawnej Polsce w świetle liczb. Struktura demograficzna i społeczno-
-ekonomiczna Żydów w Koronie w XVIII w. „Przeszłość Demograficzna Polski”, T. 1.
- Mušinka M., Mušinka A. 2011. Národnostná menšina pred zánikom? Statistický prehľad rusin-
sko-ukrajinských obci na Slovensku w rokoch (1773) 1881-2001. Presov.
- Naukowy Zbornik Towaristwa „Proswita” w Użgorod za rok 1923. Rocznik II, Użgorod
Obrzędy poświęcenia kościoła i ołtarza, wyd. wzorcowe. Katowice 2001. rozdz. II, nr 25.
- Ochrona cmentarzy. Instrukcja Komisji Episkopatu do spraw Sztuki Kościelnej. 1987. Ustalenia
podstawowe, pkt 7.
- Ochrona cmentarzy. Instrukcja Komisji Episkopatu do spraw Sztuki Kościelnej. 1987. Wskazania
szczegółowe, pkt 2. h.
- Pieradzka K. 1939. Na szlakach Łemkowszczyzny. Kraków.
- Pietrow A. 1930. Drewnijšicia gramoty po istorii karpatorusskoj cerkwi i jeparchii 1391-1498,
Praha.
- Piwocki J. 1900. Zbiór przepisów odnoszących się do Kościoła i duchowieństwa katolickiego,
Lwów.
- Piwocki J. (oprac.). 1909-1912. Zbiór ustaw i rozporządzeń administracyjnych. wyd. 2, t. V, Lwów.
- Prochaska A., 1907, Samorzady województwa ruskiego w walce z opryszkami, Kraków.
- Pulnarowicz W. 1929. U źródeł Sanu, Stryja i Dniestru, Turka.
- Rehman A. 1895. Karpaty pod względem fizyczno-geograficznym. Lwów.
- Reinfuss R. 1935. Cmentarze wojenne na Łemkowszczyźnie. Wierchy, R. 13.
- Reinfuss R. 1936. Etnograficzne granice Łemkowszczyzny. „Ziemia”, t. 26, nr 10-11.
- Reinfuss R. 1938. Problem wschodniego zasięgu etnograficznego Łemkowszczyzny. W: Drugi
Zjazd Sprawozdawczo-Naukowy poświęcony środkowym i wschodnim Karpatom Polskim
w Krakowie. Warszawa..
- Reinfuss R. 1939. Ze studiów nad kulturą materialną Bojków. Warszawa.
- Reinfuss R. 1966. Ze studiów nad kulturą ludową Łemkowszczyzny po obu stronach Karpat.
„Polska Sztuka Ludowa”, nr 1.
- Rejestr poborowy Ziemi Sanockiej z 1640 r., Rzeszów 1980; Rejestr poborowy Ziemi Sanockiej
z roku 1655, Rzeszów 1998.
- Rocznik Diecezji Przemyskiej na Rok 1966. Przemysł 1966.
- Rocznik Archidiecezji Przemyskiej. Przemysł 2002.
- Sarna W. 1902. Dzieje diecezji przemyskiej obrządku łacińskiego, cz. 1. Episkopat przemyski
obrządku łacińskiego, Przemysł.
- Sarna W. 1904. W: Kronika Diecezji Przemyskiej, z. 9 Przemysł.
- Schematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem na rok (1834-
1897), Lwów 1834 i następne.
- Schematismus Universi Venerabilis cleri Dioeceseos graeco catholicae Premisliensis pro anno
domini MDCCCXLVII, Przemysł 1848 I lata następne.
- Schematismus Universi Venerabilis Cleri Dioecesos Ritus Latini Premisliensis, Jasło, 1864 i lata
następne.
- Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Eperjesensis pro anno domini
1833. Eperjensini i lata następne.
- Schematismus cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkácsensis, AD 1826 Ungvárini I
lata następne.

- Schematyzm diecezji przemyskiej 1990. Terytorium-duchowieństwo-instytucje (Stan w dniu 30.06.1991), Przemyśl 1991.
- Schematyzm Grekokatolickiej Eparchii Prawosławnej Drohobycko-Samborskiej za rok 2012.
- Schimmer G.F., 1873, Statistik des Judenthums in den im Reichsrathe vertretenen Königreichen und Länder, Wien.
- Schiper I. 1936. Rozwój ludności żydowskiej na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej. Żydzi w Polsce Odrodzonej. Warszaw.
- Sinagogi Ukrainy, „Wisnik”, nr 9, Lwów, 1998;
- Skorowidz Przemysłowo-handlowy Królestwa Galicji. 1906. Lwów.
- Skorowidz Przemysłowo-handlowy Królestwa Galicji. 1906, Lwów.
- Skorowidz miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej. T. XIV. Województwo Stanisławowskie. Nakładem Głównego Urzędu Statystycznego. Warszawa 1923.
- Skorowidz miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej. T. XIII. Województwo Lwowskie. Nakładem Głównego Urzędu Statystycznego. Warszawa 1924, s. 20-24.
- Skorowidz miejscowości w Rzeczypospolitej Polskiej. Tom XIV. Województwo Lwowskie. Tablica wojewódzka.
- Skorowidz wszystkich miejscowości położonych w Królestwie Galicji i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim, Lwów, 1868.
- Slobodjan W. 2003. Cerkwy Turkiwskowo rajonu, Lwów.
- Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, red. F. Sulimirski, B. Chlebowski, J. Krzywicki, W. Walewski, t. 1-15, Warszawa 1880-1902.
- Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, tom 5, Warszawa 1884.
- Smółka J. (red.). 1923. Rocznik Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemyśle za rok 1913-1922. Przemyśl.
- Stadnicki A. 1853. O kniaztwach we wsiach wołoskich z poglądem na wójtostwa we wsiach na magdeburkim prawie osadzonych. Lwów.
- Stadnicki A. 1948. O wsiach tak zwanych wołoskich na północnym stoku Karpat. Lwów
- Starowski Sz. 1962. Polska albo opisanie położenia Królestwa Polskiego, (tłum. A. Piskadło), Wydawnictwo Literackie, Kraków.
- Starożytna Polska pod względem historycznym, jeograficznym i statystycznym opisana przez M. Balińskiego i T. Lipińskiego, T. II, Z. 6, Warszawa 1885.
- Stupnicki H. 1864. Geograficzno-statystyczny opis królestwa Galicji i Lodomeryi. Lwów, s. 76; Skorowidz Przemysłowo-handlowy Królestwa Galicji 1906.
- Sułowski Z. 1995. Zróżnicowanie etniczno-religijne ludności Europy Środkowo-Wschodniej i jego geneza. „Materiały Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, T. IV, Lublin.
- Szczotka S. 1949. Studia z dziejów prawa wołoskiego w Polsce. „Czasopismo Prawno-Techniczne”, t.
- Szczerbakiwski W. 1906. Derewljani cerkwy na Ukraini i ich typy, Lwów.
- Szczerbakiwski W. 1915. Cerkwy na Bojkiwszczyni, W: Zapiski Naukowe Towarzystwa im. Szewczenka u Lwowi, Lwów.
- Szematyzm. Katalog świątyń i duchowieństwa Prawosławnej Diecezji Przemysko-Nowosądeckiej, Gorlice 1999 (stan na 31.XII.2002 r.).
- Szematyzm Sambirsko-Drohobyckoj Eparchii „Swiciabo”, Lwów 1998.
- Szematyzm archidiecezji przemyskiej obrządku łacińskiego. Przemyśl, 1926 i lata następne.

- Szematyzm Sambirsko-Drohobyckoj Eparchii „Swicabo”, Lwów, 1998; Widnowidno do ankiet zibranych dla układania nowowo Szematyzmu, stan na 01.01.20132 r. – maszynopis, Eparchia Samborsko-Drohobycka, Drohobycz.
- Szymusiak J.M., Głowa S. (oprac.), 1964, *Breviarium fidei*. Kodeks doktrynalnych wypowiedzi Kościoła, Poznań.
- Święcki T. 1828. *Opis starożytny Polski*, T. 1, Warszawa, Druk Xsieny Pijarów;
- Timkovič J. V. 1995. *Letopis krásnobrodského monastiera alebo kúsok zo slavných dejin grécko-katolíkov na Slovensku*. Prešov, s. 14-15.
- Timkovič V.J. 2009. *Dejiny baziliánskeho monastiera v Krásnobrode od 9. Storocia po súčasnosť*, Košice, s. 37.
- Trojanowski A. *Ruskoje plemia w Wengrii*, *Sowriemiennaja Letopis*, 1863, Nr 44.
- Wacław z Sulgostowa. 1902. *O cudownych obrazach w Polsce Przenajświętszej Matki Bożej*. Kraków.
- Wierzbieniec W. 2003. *Stan liczebny i rozmieszczenie żydowskich gmin wyznaniowych na terenie województwa lwowskiego w okresie II Rzeczypospolitej*. „Kwartalnik Historii Żydów”, Nr 1 (205), Warszawa.
- Wierzbieniec W. 2003. *Żydzi w województwie lwowskim w okresie międzywojennym. Zagadnienia demograficzne i społeczne*. Wydawnictwo U Rz., Rzeszów.
- Winnicki I. 1998. *Ustawy Rządu Duchownego i inne pisma*, przyg. W. Pilipowicz, Przemysł.
- Wypis z Metryk Koronnych zawierający Rewizję Starostwa Sanockiego, uskutecznioną r. 1565 przez Krzysztofa Sokołowskiego Starostę Rogozińskiego, na mocy Ustawy z r. 1563, Dodatek Tygodniowy przy Gazecie Lwowskiej. 1860. nr 30, s. 120.
- Wypis z Metryk Koronnych zawierający Rewizję Starostwa Sanockiego, uskutecznioną r. 1565 przez Krzysztofa Sokołowskiego Starostę Rogozińskiego, na mocy Ustawy z r. 1563, Dodatek Tygodniowy przy Gazecie Lwowskiej. 1860. nr 41, s. 164.
- Wypis z Metryk Koronnych zawierający Rewizję Starostwa Sanockiego, uskutecznioną r. 1565 przez Krzysztofa Sokołowskiego Starostę Rogozińskiego, na mocy Ustawy z r. 1563, Dodatek Tygodniowy przy Gazecie Lwowskiej, 1860, nr 42., s. 168.
- Wypis z Metryk Koronnych zawierający Rewizję Starostwa Sanockiego, uskutecznioną r. 1565 przez Krzysztofa Sokołowskiego Starostę Rogozińskiego, na mocy Ustawy z r. 1563, Dodatek Tygodniowy przy Gazecie Lwowskiej, 1860, nr 43, s. 172.
- Zaborski B. 1939. *Sprawy ludnościowe, kultury i swojszczyzny*. W: *Rocznik Ziem Górskich*, K. Pawlewski (red.), Warszawa.
- Zaloziecky W. R. 1926. *Gotische und barocke Holzkirchen in den Karpathenländern*. Wien.
- Zamorski K. 1910. *Informator statystyczny do dziejów społeczno-gospodarczych Galicji. Ludność Galicji w latach 1857-1910*. Kraków-Warszawa.
- Zempliensis Comitatus Parochiarum et Ecclesiarum, Districtus Krajnensis, Visitae Canon. 21.
- Zatkowicz J. 1896. *Zamiatki etnograficzne z Uhorskoj Rusi*. Etnograficzny zbiornik, T. II.
- Zereła do istoriji Ukrainy-Rusy, t. II, Lwów 1897.
- I Statuty Synodalne Synodu Archidiecezji Przemyskiej (statut 413) – www.przemyska.pl

Bazy danych internetowe:

databáza ŠÚ SR z údajov zo sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001. slovak.statistics.sk

Encyklopedia of Jewish Communities in Poland, <http://www.jewishgen.org/Yizkor/>, 8.02.2007

http://www.snk.sk/swift_data/source/OKSSR/Zakony

<http://groby.radaopwim.gov.pl>

Informačná databáza okresov Humenne a Snina. Regionalna rozvojova agentura Humenné. Humenné 2012, s. 30-31

The Encyclopedia of Jewish Life before and during the Holocaust, vol. 1-3, ed. S. Spector, G. Wigoder, New York 2001 (dalej EJL).

<http://groby.radaopwim.gov.pl>

<http://www.kvhbeskydy.sk>

Encyklopedie, leksykony:

Assfalg J., Krüger. 1988. Słownik chrześcijaństwa wschodniego, Katowice.

Chodyński Z. 1878. Cmentarz. W: Encyklopedia Kościelna, T. III.

Cieślińska N. 1989. Sacrum i sztuka. Kraków; Khour A. (red.). Leksykon podstawowych pojęć religijnych. Hasła: Judaizm, Chrześcijaństwo, Islam. Pax, Warszawa.

Cirlot JE. 2001. Słownik symboli. Kraków, s. 307, 308; Seibert J. 2002. Leksykon sztuki chrześcijańskiej. Tematy, postacie, symbole. Kielce.

Encyklopedia Kościelna, T. 1-33, red. Nowodworski M., Zaremba A., Biskupski S., Warszawa, Płock, Włocławek, 1873-1933.

Fastnacht A. 1991. Słownik Historyczno-Geograficzny Ziemi Sanockiej w średniowieczu, cz. 1, Brzozów.

Fastnacht A. 1991. Słownik Historyczno-Geograficzny Ziemi Sanockiej w średniowieczu, cz. 2, Brzozów.

Feuillet M. 2006. Leksykon symboli chrześcijańskich.

Hoffsümmer W. 2001. Leksykon dawnych i nowych symboli, Kielce, s. 25.

Jougan A. 1992. Słownik kościelny łacińsko-polski, Wydawnictwo Archidiecezji Warszawskiej, Warszawa.

Katalog synagog, „Wisnik”, nr 9, Lwów 1998.

Katalog świątyń i duchowieństwa Prawosławnej Diecezji Przemysko-Nowosądeckiej, Gorlice, 1999.

Kobieliński K. 2002. Krzyż. W: Religia. Encyklopedia PWN, t. 6. T. Gadacz, R. Milerski (red.). Warszawa.

Kopaliński W. 1990. Słownik symboli. Warszawa.

Leksykon biblijny, red. F. Rienecker, G. Maier, Warszawa 2001.

Lurker M. 1989. Słownik obrazów i symboli biblijnych. Poznań.

Pokorzyna E. 2001. Słownik terminologiczny wyposażenia świątyń obrządku wschodniego. Warszawa.

Rahner K., Vorgrimler H. 1987. Mały słownik teologiczny. Warszawa.

Zdybicka Z.J. 2010. Powszechna Encyklopedia Filozofii. Polskie Tow. Tomasza z Akwinu, Lublin. Encyklopédia židovských náboženských obcí. 1 i 3. Zväzok. Edícia Judaica Slovaca. SNM-Múzeum židovskej kultury, 2009, 2012, s. 10, s. 65-68.

Nowodworski M. 1874. Encyklopedia kościelna III. Warszawa, s. 421-437.

Sakowicz E. 2004. Krzyż w kulturach niechrześcijańskich. W: Encyklopedia Katolicka, t. 10, F. Gryglewicz, R. Łukaszyk i Z. Sułowski (red.). Lublin, s. 13-15.

Schlesinger M. 1912. Geschichte des Symbols. Ein Versuch, Berlin.

Seibert J. 2002. Leksykon sztuki chrześcijańskiej. Tematy, postacie, symbole. Kielce.

Słownik wiedzy biblijnej, red. B. Metzger, M. Coogan, Warszawa 2004.

Sulimierski F., Chlebowski B., Walewski W., 1880-1905, Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, T. 1-15, Nakładem Władysława Walewskiego, Warszawa.

Statystyczne:

Górkiewicz W. 1931. Materiali do statistiki Bojkiwsczyny. Bojki za 100 lit w cislach, Litopis Bojkiwsczyny, Rik I, Sambir.

O majątkach opuszczonych i porzuconych, „Dziennik Urzędowy”, 1945, nr 17, poz. 97 (Ustawa rządowa z dn. 6 maja 1945 r.).

Pamiętki architektury nacionalnowo znaciennia Zakarpatskoj oblastii, Pamiętki kulturnoj spadiwsciny Turkiwskowo rejonu, Perelik pamiatok istorii miscewo znaciennia Zakarpatskoj oblastii i Turikwskowo rejonu. www.wlm.org.ua

Pierwszy powszechny spis Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 września 1921 roku. Mieszkania. Ludność. Stosunki zawodowe. Województwo lwowskie, Warszawa 1927

Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2013 r. Główny Urząd Statystyczny. Informacje i opracowania statystyczne. Warszawa 2013, s. 22.

Rejestr zabytków. www.kobidz.pl

Smykowska E. 2002. Ikona. Mały słownik. Verbinum. Warszawa.

Štatistický úrad SR, sčítanie ľudu z roku 2001. Okres Snina.

Statystyka Polski, Pierwszy Powszechny Spis RP z dn. 30 IX 1921 r., t. XXI. Mieszkania, ludność, stosunki zawodowe. Tablice Państwa. Warszawa 1927, s. 56.

Statystyka Polski, Pierwszy Powszechny Spis RP z dn. 30 IX 1921 r., t. XXI. Mieszkania, ludność, stosunki zawodowe. Tablice Państwa. Warszawa 1927, s. 56.

Zaborski B. 1937. Liczba i rozmieszczenie mieszkańców Polski, według języków i wyznań. Uwagi ogólne w świetle spisu 1931 r., „Sprawy Narodowościowe”, z. 1-2

Ustawy i akty prawne:

Rozporządzenie Rady Ministrów Nr 179 z dnia 4 sierpnia 1973 r. w sprawie utworzenia Bieszczadzkiego Parku Narodowego, Dz. U. Nr 31., z późniejszymi zmianami.

Dohovor o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (Pariž, 1972), Smernica na vykonávanie dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva.

Dziennik Urzędowy, 1947, nr 55, poz. 318.

Dz. U. Nr 35 z 1932 r., poz. 359

Dz. U. Nr 11 1959 r., poz. 62

Dz. U. Nr 39 z 1933 r., poz.

Dziennik Urzędowy M.A.P., poz. 153, 154, Nr 17, s. 2

Fuchs J. 2007. Mezinárodní humanitární právo. Ministerstvo obrany ČR – Agentura vojenských informací a služeb, Praha.

Nowelizacja do ustawy z 31 stycznia 1959 roku o cmentarzach i chowaniu zmarłych stała się instrumentem ochrony także dla cmentarzy żydowskich (art. 6 ust. 2), a Ustawa z 20 lutego 1997 roku o stosunku państwa do gmin wyznaniowych żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej Okólnik nr 44 z dnia 29 maja 1948 r. w sprawie płyt nagrobnych z cmentarzy żydowskich.

Oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí (Českej a Slovenskej federatívnej republiky) č. 159/1991 Zb. o dojednaní Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva.

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. z 1959 r., Nr 52, poz. 315).
- Rozporządzenie Nr 64/05 z dnia 16 czerwca 2005 r. Wojewody Podkarpackiego w sprawie utworzenia Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego.
- Rozporządzenie Nr 61/05 z dnia 16 czerwca 2005 r. Wojewody Podkarpackiego w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Doliny Sanu.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków (Dz. U. z 2008 r., Nr 48, poz. 284).
- Tipowe położenie pro ritualnu službu w Ukraini zatwierdzone nakazem Dierżytlókomungospu Ukrainy wid. 19.11.2003 r. Nr 193 (zarejestr. – 08.09.2004 r. Nr 1110/9709);
- Ustawa Prawo budowlane z dnia 16 maja 2003 r. (Dz. U. z 2003 r., Nr 207, poz. 2016).
- Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2004 r., Nr 92, poz. 880).
- Ustawa z 6 maja 1945 roku o majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz. U. nr 17, poz. 97).
- ustawa z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do gmin wyznaniowych żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej. Dz. U. z dnia 26 kwietnia 1997 r. Nr 41, poz. 251 z późn. zm. obowiązuje od 11 maja 1997 r.
- Ustawą z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami”. Dziennik Urzędowy z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gmin Lutowiska, Cisna Vyhłáška Ministerstva kultúry SSR číslo 70/1977Zb. O vyhlásení CHKO.
- Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych;
- Ustawa z dnia 23 czerwca 2006 r. o zmianie ustawy o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z dnia 11 sierpnia 2006 r.);
- Vološčuk I. (kol.). 1988. Výhodné Karpaty. Chránená Krajinná oblasť. Bratislava, s. 9.
- Vyhłáška Krajského úradu životného prostredia v Prešove. c. 2/2006 z 23. marca 2006 o Návštevnom poriadku Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma. Vyhłáška Krajského úradu životného prostredia v Prešove č. 258 z 23.9.1997.
- Ukaz Prezidenta Ukrainy Nr 1230/99 wid 27 września 1999 r.
- 221 Zákon Národnej Rady Slovenskej Republiky z 3.06.1996 o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky, § 9, pkt. 7, s. 3.
- Zakon Ukrainy „Pro pochovania i pochoronnu spravu” z dn. 10.07.2003 r. Nr 1102-4 z późniejszymi zmianami z 8.02.2006 r.
- Zakon Ukrainy „Pro Błagoustrij nasilenich punktiw” z dn. 06.09.2005 Nr 2807-IV, Dierzawne Sanitarne Prawiła i normami „Gigienični wymogi ściodo obłasztuwannia i utrimannia kładowišci w nasilenich punktach Ukraini” DSanPIN 2.2.2.028-99 (Kabinet Ministriw Ukraini wid 1.08.2006 r. Nr 1045 „Poriadku widalennia derew, kuściw, gazoniw i kwitnikiw u nasilenich punktach”.
- Zakon z 3 marca 2010 o pohrebničtwie (131/2010);
- 326/2001 Z. z. Základná zmluva medzi Slovensko republikou a Svätou stolicou: http://www.izurnal.sk/index.php?Itemid=89&id=1351&option=com_content&task
- Zákon NR SR č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja i plany miejscowe, jak: Komunitný plán obce Nová Sedlica 2011–2021; Urbanistická Štúdia Poloniny v rozsahu okresu Snina i inne.

Zákon z 10. Júla 2002 o vojnových hrobach. Zbierka zákonov č 441/2002;
 Zákon č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
 Zákon č. 300/2005 Z. z. trestný zákon v znení neskorších predpisov: www.zbierka.sk;
 Zákon Ukrainy „Pro pochovania ta pochoronnu sprawu” Nr 1102-IV wid 10.07.2003 roku.
 Zákon Ukrainy „Pro wikoristannia zemel oboroni” Nr 1345-IV wid 27.11.2003 roku,
 Zákon Ukrainy „Pro miscewe samowrjaduwanntia w Ukraini” Nr 280/97-BP wid 21 trawnia 1997 r.
 Zákon č. 22/1958 Zb. 17.04.1958. Zákon o kultúrnych pamiatkach.
 Zákon Ukraini Pro ochoron kulturnoj spadščiny. Widomosti Wierchownoy Radi Ukrainy, BBP, 2000, N 39, str. 333

Kartograficzne:

Administrativ Karte von den Königreichen Galizien und Lodomerien mit dem Grosseherzogthume Krakau und den Herzogthümern Auschwitz, Zator und Bukowina, Carl Kummerer Ritter von Kummersberg, Wien 1880 (1:115 000) – arkusze: Umgebungen von Baligrod Und Wola Michow Umgebungen von Lutowiska Podbusz Turka und Borynia (1:75000).
 Austriackie mapy topograficzne w skali 1:75 000 z 1890 r. oraz odrisy map katastralnych z naniesioną aktualizacją wykonaną przez Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Rzeszowie z 1966 r.
 Budzyński Z. 1999. Atlas historyczny Polski południowo-wschodniej (do 1939). „Problemy Społecznego Ruchu Naukowego“, nr 2.
 Budzyński Z. 2000. Atlas historyczny Polski południowo-wschodniej (do 1939 r.). Studia Historyczne, z. 1.
 Krukar W. 2004. Bieszczady. Mapa turystyczno-krajoznawcza, 1:60 000, Krosno.
 Opracowania kartograficzne: Czapliński W., Ładogórski T. (red.). 1985. Atlas historyczny Polski. Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych, Warszawa-Wrocław.
 Budzyński Z. 1999. Atlas historyczny Polski południowo-wschodniej (do 1939), „Problemy Społecznego Ruchu Naukowego“, nr 5, .
 Budzyński Z. 2000. Atlas historyczny Polski południowo-wschodniej (do 1939 r.), „Studia Historyczne”, z. 1.
 Czapliński W., Ładogórski T. (red.). 1985. Atlas historyczny Polski, Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych, Warszawa-Wrocław.
 Krukar W. 2005/2006. Bieszczady. Mapa dla wytrawnego turysty, Wydawnictwo Ruthenus, skala 1:60 000, Krosno.
 Krukar W. 2004. Bieszczady. Mapa turystyczno-krajoznawcza, 1:60 000, Krosno.
 Mapy topograficzne Wojskowego Instytutu Geograficznego, Sektory: Pikuj z 1937, Turka z 1937, Dźwiniacz Górny z 1937 r., Łupków z 1938 r.
 Mapy katastralne z 1852 r. w skali 1:2880, sektory:
 Dorf Procisne in Galizien Sanoker Kreis, 1852 (280), sekcje: I-VI; Strubowiska, sekcje: II, III, IV (zabudowa); Stuposiany sammt Ortschaft Berezki in Galizien 1852, sekcje: I-XXII; Tworylne, sekcje: IV, V, VIII, IX, XI; Zaowy, sekcja III; Smerek, sekcje: VI, IX, I; Solinka, sekcje: II, V, VI, Rostoki, sekcje: XI, XVI; Liszna in Galizien Sanoker Kreis 1852, sekcje: I-X; Polanki, sekcje: II i IV (zabudowa); Zatwarnica, sekcje: IV, VI, VII, X, XIII, XVII; Żubracze in Galizien Sanoker Kreis, 1852, sekcje: I-XII; Łuch (dzisiejsze Łuh), sekcje: I-VI; Wołosate, sekcje: I-XXIII; Berehy Górne, sekcje: I-XVIII; Beniowa, sekcje: I, IV, V, IX, X, XII; Wetlina, sekcje:

VI, XI, XII, XIII, XIV, XIX; Ustrzyki Górne, sekcje: I-XX; Buk, sekcje: IV; Hulskie, sekcje: I-XI; Dwernik, sekcje: I-XIII; Jaworzec, sekcje: I, II, IV, VI; Krywe, sekcje: I, IV, V, VI, VII, X; Szulc H., 2002, Atlas historyczny wsi w Polsce, PAN, Warszawa.

Opracowania:

- Adamowicz L. 2000. Budownictwo sakralne i kościelne. Cmentarze wyznaniowe. W: Prawo wyznaniowe. H. Misztal (red.), Lublin, s. 223-226.
- Adamowski J. 2011. Motywacje stawiania krzyży i kapliczek przydrożnych. W: Krzyże i kapliczki przydrożne jako znaki społecznej, kulturowej i religijnej pamięci. Lublin, s. 28-29.
- Affek-Bujalska B. 1994. Podstawy prawne ochrony cmentarzy. W: Ochrona cmentarzy zabytkowych: materiały szkoleniowe pracowników Państwowej Służby Ochrony Zabytków oraz materiały z konferencji Organizacja lapidariów cmentarnych. Żagań-Kozuchów 20-23 czerwca 1993, Warszawa.
- Alabrudzińska E. 1999. Kościoły ewangelickie na kresach wschodnich II Rzeczypospolitej. Toruń, s. 28.
- Andrejczuk W. 2009. Jaskinie jako obiekt turystyki religijnej. W: A. Jackowski, F. Mróz, I. Hodorowicz (red.). Turystyka religijna na obszarach górskich. PPWSZ, Nowy Targ, s. 19-33.
- Andrianow M. S. 1957. Wertikalna termieskajaja zonalnost Sowietskich Karpat. Naučne Zapiski, Lwow, T. 40. Wyp. 4. S. 189-198.
- Anthwal A. 2006. Sacred Groves: Traditional Way of Conserving Plant Diversity in Garhwal Himalaya. Uttaranchal. The Journal of American Science, 2 (2). Anthwal et al. Sacred Groves: Conserving Plant Diversity, p. 35-38.
- Antoniewicz W. 1911. Cerkwie drewniane w powiecie Sanockim. „Ziemia”, T. 2, nr 20.
- Antonowycz D. 1926. Rozwój form ukraińskiej derewlanyj cerkwy. „Praci Ukr. Istor.-fil. Towarzystwa w Prazi”, T. I.
- Aries Ph. 1989. Gatherings from grave yards particularly those of London. Messrs. Longman and Company, Paternoster Row., London, p. 59.
- Assfalg J. 1988. Słownik chrześcijaństwa wschodniego. Katowice; Karabowicz T. 2002. Dziedzictwo kultury ukraińskiej. Lublin.
- Ataman J. 1985. Zarys dziejów diecezji przemyskiej obrządku łacińskiego. Przemysł.
- Augustyn M. 1995. Bieszczady-Słownik historyczno-krajoznawczy. Cz. 1. Gmina Lutowiska. Warszawa.
- Augustyn M. 1996. Nazewnictwo wsi Wołosate. Bieszczad. 6. Rocznik Towarzystwa Opieki nad Zabytkami. Oddział Bieszczadzki. Ustrzyki Dolne, s. 11-77.
- Augustyn M. 1999. Nazewnictwo wsi Wołosate. „Bieszczad”, 6, s. 12.
- Augustyn M., Szczerbicki A. 2000. Na północ od źródeł Sanu. Zabytki w wsiach nad rzekami Boberką i Jabłonką. Bieszczad 7.
- Augustyn M. 2006. Monografia rozwoju przemysłu drzewnego jako podstawowego czynnika przekształceń środowiska leśnego Bieszczadów Zachodnich w XIX i pierwszej połowie XX wieku. Ustrzyki Dolne.
- Augustyn M., Gienza J. 2006. Kamienna płyta nagrobna Fieronii z Dubrawskich Orlickiej na cmentarzu cerkiewnym w Chmielu. Bieszczad 12, s. 9-29.
- Babij J. J. 1939. Bojkiwska cerkwa. W: Mystectwo i kultura, T. I, Lwów.
- Bajburin A. 1998. Semiotyczne aspekty funkcjonowania rzeczy. Polska Sztuka Ludowa. Konteksty, T. 58, z. 3-4, s. 109-117.

- Ball M. 2000. Sacred Mountains, religious Paradigms, and Identity Among Mescalero Apache. *World Views: Global Religions, Culture and Ecology*, z. 4, p. 264-282.
- Bałaaban M. 1929. Zabytki historyczne Żydów w Polsce. Warszawa, s. 56.
- Bania B., Olszewski A. 1989. Klasyfikacja i typologia nagrobków. Zarząd Ochrony i Konserwacji Zespołów Pałacowo-Ogrodowych, Warszawa, 35 ss.
- Bartmiński J. 1995. Formy obecności sacrum w folklorze. W: M. Jasińska-Wojtkowska. *Folklor – sacrum – religia*. Lublin, s. 14.
- Bar J., Szal A. 1993. Nowe kościoły diecezji przemyskiej w jej dawnych granicach powstałe w latach 1966-1992. Przemysł, s. 4.
- Bartušová Z., Bural' M. 2010. Murované chrámy Východného obradu v Národnom Parku Poloniny a Medzinárodnej Biosférickej Rezervácii Východné Karpaty postavené do roku 1989. W: *Vedecký zborník Múzea Ukrajinskej Kultúry vo Svidniku*. M. Sopoliga (red.). 25. Svidnik, s. 142.
- Barwiński M. 2008. Rozmieszczenie i liczebność Łemków w Polsce na podstawie wyników spisu powszechnego z 2002 roku – uwarunkowania i kontrowersje. W: *Problematyka geopolityczna ziem polskich*. P. Eberhardt (red.). *Geographical Studies*, Nr 218, Warszawa, s. 217-237.
- Baszta A. T., Kowal N. P. 2012. Widowa rizinomantyst, osobliwosti proszyrennia ta problemi ochoroni każaniew (Chiroptera) Użańskiego Narodowego Parku Przyrody. *Naukowy Zapiski Derżawnowo Prirodoznawcowo Muzeju*, Wypusk 28, Lwiv, s. 85.
- Bator W. 2002. Góry. W: *Encyklopedia. Religia*. T. 4. Warszawa, s. 224; Moser J. 2008. Biblijna teologia miasta. Cz. 1. W: *Kultura miasta. Miasto w kulturze*. 1 (1), s. 51-52.
- Bednarik R. 1972. Cintoriny na Slovensku. *Vyd. Slovenskej Akademie Vied*, Bratislava, 173 ss.
- Bel M. 1684-1749. *Zemplinska Stolica. Užská Stolica*. Preklad z jazyka latinského. Bratislava, str. 30-203.
- Beneveniste E. 1969. Pouvoir, droit, religion. W: *Le vocabulaire des institutions indo – européennes*, Paryż.
- Beňko J. 1985. Osídlenie severného Slovenska. Košice.
- Berger M. 1974. *Architettura monastica orientale*, w: *Dizionario degli Istituti di Perfezione*, t. 1, Roma.
- Bergman E., Jagielski J. 1990. Synagogi w Polsce. „Spotkania z zabytkami” nr 1, s. 9–14.
- Bergman E. 1995. *Architektura synagog*. „Studia z dziejów Żydów w Polsce”, t. I, ŻIH, Warszawa.
- Bergman E., Jagielski J. 1996. *Zachowane synagogi i domy modlitwy w Polsce*. Warszawa.
- Bernbaum E. 1998. *Sacred Mountains of the World*. The Mountain Institute, <http://www.mtnforum.org/sites/default/files/publication/files/73.pdf>
- Bernat S. 2013. Dźwięk a sacrum w krajobrazie. *Obiekty religijne w krajobrazie*. *Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego nr 21*. Komisja Krajobrazu Kulturowego PTG, Sosnowiec, s. 11-22.
- Bersohn M. 1895. *Kilka słów o dawniejszych bóżnicach drewnianych w Polsce*. Kraków.
- Bilska-Wodecka E. 2003. *Kalwarie europejskie. Analiza struktury, typów i genezy*. IGiP UJ, Kraków.
- Bilska-Wodecka E. 2004. *Krajobraz religijny czy święta przestrzeń?* W: B. Izmailow (red.) *Przyroda-Człowiek-Bóg*. Kraków.
- Bilska-Wodecka E. 2005. Poland. Post-communist religious revival. In: H. Knippenberg (ed.). *The Changing Religious Landscape of Europe*. Het Spinhuis. Amsterdam, p. 121-144.
- Bilska-Wodecka E. 2006. From multi-confessional to mono-confessional state. State-church relations in Poland following World War II. *GeoJournal* 67, s. 341-355.

- Bilska-Wodecka E., Matykowski R. 2006. Problematyka geografii religii w edukacji szkolnej. W: T. Komornicki, Z. Podgórski (red.). *Idee i praktyczny uniwersalizm geografii. Geografia społeczno-ekonomiczna. Dydaktyka. Dokumentacja Geograficzna nr 33.* PAN IgiPZ, Warszawa.
- Bilska-Wodecka E. 2009. Secularization and Sacralization. New polarization of the Polish religious landscape in the context of globalization and European integration. *Acta Universitatis Carolinae. Geographica.* No. 1-2, p. 3-18.
- Bilska-Wodecka E. 2013. Człowiek religijny i związki wyznaniowe w przestrzeni miasta w XX i na początku XXI wieku. Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ, Kraków, s. 36.
- Biłous W. 2000. Etnograficzne dosлідzenia na zachidnoukraińskich ziemiach o tritij ćwierci XIX st., Lwiw.
- Biskupski R., 1994, Sztuka Kościoła prawosławnego i unickiego na terenie diecezji przemyskiej w XVII w. i pierwszej poł. XVIII wieku, W: Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa, S. Stępień (red.), T. 2, Przemysł, s. 351-371.
- Blin-Olbert D. 1993. Kultura materialna Bojków. *Plaj nr 6*, s. 25–34; Kornecki M. 2001. Miejsce budownictwa drewnianego w krajobrazie kulturowym. *Zasoby, zagrożenia, kierunki ochrony.* W: Na pograniczu Kultur. *Drewniana architektura sakralna w Polsce i na Ukrainie.* „Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemysłu”, Przemysł, s. 5–22.
- Bloom M. 2011. Żydowski mistycyzm a magia. WAM, Kraków, s. 150.
- Bociurkiw B., 1979-1980, Ukrainization Movements within the Russian Orthodox Church and the Ukrainian Autocephalous Orthodox Church, “*Harvard Ukrainian Studies*”, vol. 3/4, s. 92-111.
- Bogdanowski J. 1976. Krajobraz zabytkowy jako wyraz tożsamości. *Teka Konserwatorska Urbanistyki i Architektury.* T. X, s. 16.
- Bogdanowski J., Łuczyńska-Bruzda M., Novák Z. 1981. *Architektura krajobrazu.* PWN, Warszawa-Kraków.
- Bogdańska A. M. 2003. Cmentarz żydowski w Lutowiskach. *Bieszczad* 10, s. 162-175.
- Böhm A. 1994. *Architektura krajobrazu, jej początki i rozwój.* Politechnika Krakowska, Kraków, s. 3.
- Bojkiwścina. *Istoriko-etnograficzne dosлідzenia,* Kijew, 1983.
- Bojko I. 2008. Diejaki aspektu etnograficznowo rajonuwaniania ukraińców piwdiennich schiliwi Karpat, [Etnična istoria narodiv Ewropy, Kijew, wyp. 27.
- Boliuk O. 209. Ukraiński kaplic: genesis, typy, osobliwosti, dekor. *Ukraińskie mistectwoznawstwo: materiali, dosлідzenia, recenzji.* 36. *Naukowe Prace. K. IMFE NAN Ukrainy.* Wypusk 9, s. 196.
- Borcard D., M., Legendre P., Drapeau P. 1992. Partialling out of the spatial component of ecological variation. *Ecology* 73: 1045–1055.
- Borecki P., Winiarczyk-Kossakowska M. 2013. *Prawo pogrzebowe, Wybór źródeł.* Warszawa, 451 ss.
- Boryszewski P. 1998. Religijność katolików słowackich w czasie komunizmu i w kilka lat po jego upadku, Warszawa, s. 16.
- Borza P., Mandzák D. A. 2010. *Náboženský život gréckokatolíkov v rokoch 1939-1945.* W: *Život v Slovenskej republike: Slovenská republika 1939-1945 očami mladých historikov IX.* Bratislava: Ústav pamäti národa, 332 ss.
- Bouyer L. 2007. *Architektura i liturgia,* Poznań.
- Bronk A. 2003. *Geografia religii i ekologia religii.* W: *Podstawy nauk o religii.* Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin, s. 243-252.

- Bronk A. 2009. Podstawy nauk o religii. Prace Wydziału Filozoficznego 108, *Studia Religio-logiczne* 4a, s. 198.
- Bruce S. 2011. Secularization. In defence of an Unfashionable Theory, Oxford, p. 42-43.
- Brucker A. 1982. Religionsgeographie. *Praxis Geographie* 12. Jg., H. 8.
- Brykowski R. 1957. W sprawie architektury cerkiewnej województwa rzeszowskiego. „Ochrona zabytków”, r. 10, nr 2, Warszawa.
- Brykowski R. 1986. Łemkowska drewniana architektura cerkiewna w Polsce, na Słowacji i Rusi Zakarpackiej. Wrocław.
- Brykowski R. 1995. Drewniana architektura cerkiewna na koronnych ziemiach Rzeczypospolitej. Warszawa.
- Brykowski R. 1976. Drewniana architektura kościelna w diecezji przemyskiej. *Nasza Przeszołość*, nr 46.
- Brykowski R. 1981. Drewniana architektura kościelna w Małopolsce XV wieku. Wrocław, s. 83-84.
- Brykowski R. 1994. Kolejne fazy rozwoju cerkiewnego krajobrazu na ziemi sanockiej i południowej części ziemi przemyskiej. W: Czajkowski J. (red.), *Łemkowie w historii i kulturze Karpat, część II. Sanok*.
- Budzyński Z. 1990. Sieć parafialna prawosławnej diecezji przemyskiej na przełomie XV i XVI wieku. W: *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa, T. 1, Przemyśl*.
- Brykowski R. 1995. Drewniana architektura cerkiewna na koronnych ziemiach Rzeczypospolitej. Warszawa.
- Buday J. 1936. Cirkevný rok v jeho sviatkoch a zvykoch. Wydawnictwo św. Wojciecha. Trnava, s. 54-55.
- Budzyński Z. 1993/94. Podziały wyznaniowe a etniczne na pograniczu polsko-ruskim. „Rocznik Przemyski” 29/30, Przemyśl.
- Buganová K. 2002. Kleindenkmäler – Wegkreuze in Kaschau und Umgebung. *Acta Ethnologica Danubiana* 4. Komárom-Dunaszerdahely.
- Bugel W. 2000. W obawie o własną tożsamość. *Eklozjologia Unii Užgorodzkej*. KUL. Lublin, 17-24.
- Bural' M. 2004. Poloniny, Stakčín.
- Bural' M., Slepčov I. 2005. Vojenské cintoríny z prvej svetovej vojny na východnom Slovensku. [in:] *Prvá svetová vojna – pozabudnuté cintoríny*. Svidník
- Bural M. 2009. Obnova ruského vojnového cintorína z prvej svetovej vojny v obci Runina. Klub vojskej historie Beskidy, www.kvhbeskydy.sk
- Bural' M. 2009. Uličska dolina na konci roku 1945 v spomienkach a faktach. W: *Acta Historica Neosoliensia* 12, Bánska Bystrica, s. 471-486.
- Bural' M. 2011. Vojnové cintoríny okresu Velykyj Bereznyj (Ukrajina – Zakarpatská oblasť) I, II, III. www.kvhbeskydy.sk; Leszko, <http://www.vsapravda.info>
- Slepčov I. 2003. Vojenské cintoríny z prvej svetovej vojny na východnom Slovensku. W: *Vojenská história* 7, 2, s. 71.
- Burchard P. 1990. Pamiątki i zabytki kultury żydowskiej w Polsce. Warszawa; *Żydzi w Karpatach. Beskid Niski-Bieszczady-Pogórze*, „Towarzystwo Karpackie”, Warszawa, 1991.
- Büttner M. 1985. Zur Geschichte und Systematik der Religionsgeographie. [in:] M. Büttner (ed.). *Grundfragen der Religionsgeographie. Geographia Religionum* 1, Berlin, s. 13-121

- Buxton D. 1981. *The wooden churches of Eastern Europe*, Cambridge; Biskupski R. 1994. *Sztuka Kościoła prawosławnego i unickiego na terenie diecezji przemyskiej w XVII w. i pierwszej poł. XVIII wieku*. W: S. Stępień (red.). *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, T. 2. Przemysł, s. 351–371.
- Buziewicz M. 2000. *Stąd nasz ród! Bełz, Krystynopol, Ostrów, Sokal, Uhnów, Waręż, Akcja H-T-1951, Ustrzyki Dolne*, s. 7.
- Bystry A. 1989. *Świętość*. W: Z. Pawlak (red.) *Katolicyzm A–Z.*, Poznań, s. 364.
- Cała A. 1992. *Wizerunek Żyda w polskiej kulturze ludowej*. Warszawa, s. 180.
- Cambell G.R., Foor T.A. 2004. *Entering sacred landscapes cultural expectations versus legal realities in the northwestern plains*. *Great Plains Research*. University of Nebraska – Lincoln vol. 24, p. 178-179.
- Chętnik A. 1977. *Krzyże i kapliczki kurpiowskie*. W: *Polska Sztuka Ludowa* 31, 1, s. 47–48.
- Chlewiński Z. 2000. *Religia a osobowość człowieka*. W: H. Zimoń (red.). *Religia w świecie współczesnym. Zarys problematyki religiologicznej*. TN KUL, Lublin, s. 100.
- Chrzanowski T. 1981. *Drewno w architekturze i budownictwie*. W: Chrzanowski T., Piwocki K. *Drewno w polskiej architekturze i rzeźbie ludowej*, Ossolineum, Wrocław, s. 19.
- Cisowski B. 2005. *Szlak architektury drewnianej*. Kraków, s. 34.
- Claval P. 1992. *Le thème de la religion dans les études géographiques*. *Géographie et Cultures* 2, s. 85-110.
- Ćopik W.I. 1976. *Wisokogirna flora Ukrainkich Karpat*. Naukowa Dumka. 268 ss.
- Cobejova E. 1996. *Spomienka po roku na odhalenie tabule obetiam Kolbasovskej tragedie*. <http://www.angelfire.com/hi/ZNO4/bandera.html>
- Coranič J. 2009. *Z dejín Mukačevského gréckokatolíckeho biskupstva*. W: *Roczniki teologiczno-pastoralne* 3. Limanowa: MM Limanowa, 106 ss.
- Coranič J. 2010. *Odháľovanie pravdy - konfrontácia cirkvi s komunistickým režimom*. In *Duchovný pastier: revue pre teológiu a duchovný život*, Roč. 91, č. 6, 308 ss.
- Coranič J. 2011. *Rozvoj Grekokatolíckej cirkvi na Slovensku po roční 1945 i súčasnosť (2)*. W: *Rusin: kulturno-christianskyj časopys*. Roč. 21, č. 4, s. 4.
- Cotterel A. (red.). 2012. *Mitologia świata. Bogowie, przedstawienia, motywy*. Wyd. Olesiejuk, Ożarów Mazowiecki, 320 ss.
- Cymerman R., Falkowski J, Hopfer A. 1992. *Krajobrazy wiejskie (klasyfikacja i kształtowanie)*. Wydawnictwo ART., Olsztyn, s. 15.
- Czajkowski J. 1969. *Historyczne i etniczne podstawy kształtowania się grup etnograficznych w południowej części województwa rzeszowskiego*. „Materiały Budownictwa Ludowego w Sanoku”, nr 9.
- Czajkowski J. 1992. *Dzieje osadnictwa historycznego na Podkarpaciu i jego odzwierciedlenie w grupach etnograficznych*. W: J. Czajkowski (red.). *Łemkowie w historii i kulturze Karpat*. część I. Rzeszów, ss. 149-158.
- Czajkowski J. 1994. *Cerkwie na Podkarpaciu, Łemkowie w historii i kulturze Karpat*. Sanok, s. 10-11.
- Czajkowski J. 2002. *Park Etnograficzny*. Sanok, mapa.
- Czerwiński T. 2012. *Kapliczki i krzyże przydrożne w Polsce*. Warszawa, s. 56–107.
- Czuba M. 2001. *Rzymskokatolickie kościoły drewniane w granicach dawnego województwa ruskiego*. W: *Na pograniczu kultur. Drewniana architektura sakralna w Polsce i na Ukrainie*. Przemysł, s. 35.

- Dafni A. 2007. Rituals, ceremonies and customs related to sacred trees with a special reference to the Middle East, *Journal of Ethnobiology and Ethnomedicine*. 3:28, <http://www.ethnobiomed.com/content/3/1/28>
- Danko I. 2002. Spróba ukrainizacji prawosławnej cerkwi u kinci 1930 roku. In: *Naukowy Zbirek Zakarpatskovo Krajeznawcovo Muzeju*. Užgorod, s. 35.
- Davies J.G. 1994. *Architettura e religione*, w: *Enciclopedia delle religioni*, t. 2, red. M. Eliade, Milano.
- Dąbrowska-Budziło K. 2001. Wartości niematerialne krajobrazu kulturowego. W: U. Myga-Piątek (red.). *Krajobraz kulturowy - idee, problemy, wyzwania*. Sosnowiec, s. 24-29
- Dąbrowska-Budziło K. 2002. Treść krajobrazu kulturowego w jego kształtowaniu i ochronie. *Zeszyty Naukowe Politechniki Krakowskiej, seria Architektura*, nr 46, Kraków, s. 246
- Devereux P. 2010. *Sacred geography. Deciphering Hidden Codes in the Landscape*. Gaia.
- Dicker H. 1981. *Piety and Perseverance: Jews from the Carpathian Mountains*. New York: Sopher-Hermon Press.
- Długosz J. 2001. Sytuacja wewnętrzna i zewnętrzna Rusi Zakarpackiej w latach 1867-1918. W: *Przeszłość Przyszłości*. M. Kosman (red.). Poznań, s. 85-131.
- Długozima A. 2011. *Cmentarze jako ogrody żywych i umarłych*. Warszawa, s. 59.
- Dobrowolski K. 1938. *Studia nad powstaniem kultury ludowej*. *Studia historyczne*, T. II, s. 182.
- Dobrowolska M. 1948. Dynamika krajobrazu kulturowego. *Przegląd Geograficzny* 21, T I, s. 151-203.
- Dobrowolska M. 1953. *Przedmiot i metodyka geografii historycznej*. *Przegląd Geograficzny* T. 25, z. 1, s. 57-71. Gabinet M. P., Kulczyckij J. O., Matkowskij O. I. 1976. *Gielogija i polieznije iskopajemyje Ukrainskich Karpat*. Izd-wo „Wiścia szkoła” pri Lwow. Goc. Un-te. Č. I. Lwow, 200 ss.
- Dobrowolski K. 1938. Dwa studia nad powstaniem kultury ludowej w Karpatach Zachodnich, *Studia historyczne*, T. II, Kraków, s. 13-15.
- Dobrzański Z. 1992. *Prawosławni i grekokatolicy w dawnej Polsce*, cz. 1. W-wa, s. 19.
- Dragan M. 1937. *Ukrajński derewlani cerkwy*. Lwiw.
- Drobnák M., Korba M., Turik R. 2007. *Cintoriny prvej svetovej vojny v Karpatoch*. Vyd. Klub vojenskej histórie Beskydy, Humenné, 85 ss.
- Drozd V. 2005. *Dejiny gréckokatolíkov od Užhorodskej únie po erigovanie Prešovskej eparchie*. 1. vyd. Svidník: [s.n.], 88 ss.
- Drozdowicz Z. 1992. *Religia*. W: Z. Drozdowicz (red.). *Zarys encyklopedyczny religii*. Poznań, s. 299.
- Drozdowicz Z. 2010. *O racjonalności w religii i w religijności*. UM, Poznań, s. 18.
- Duchnovič A. 1848. *O narodach Krajińských alebo Karpatorossach Uhorských pod Beskydom v Zemplinskej, Užskej a Šarišskej stolici žijúcich*. W: Rusinko H. *Vedecký zbornik MUK č. 9, kniha č. 2, Svidník*, str. 42-43.
- Duda O. 1984. *Cmentarze wojenne z lat 1914-1918 w Beskidach*. *Wierchy*, R. 53, s. 176-196.
- Durkheim E. 1971. *The Elementary Forms of the Religious Life*. George Allen and Unwin, London, p. 299.
- Durkheim E. 1976. *The elementary forms of the religious life*. Surrey, p. 24-25.
- Durkheim É. 1984. *Elementarne formy życia religijnego*. W: F. Adamski (red.). *Socjologia religii*. Wybór tekstów. Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, Kraków, s. 9-10.

- Durkheim É. 1990. Elementarne formy życia religijnego. System totemiczny w Australii. PWIN, Warszawa, s. 41-42.
- Džugan A. 2010. Drugetovci a hradné panstvo Sokol', Inn: Študentská Vedecká Konferencia. Zborník príspevkov, M. Chovanec, J. Sipko (red.), Prešovská univerzita v Prešove, Prešovs. 293-301.
- Dzwonkowski R. 2011. Polacy w kościołach katolickich na Wschodzie (1939-2011). Toruń, s. 204-205.
- Đurišin D. 1996. Dejinné podoby evanjelizácie. Verbum. Časopis pre kresťanskú kultúru 7, nr 1, s. 2-3.
- Eberhardt P. 1998. Polska ludność kresowa. Warszawa, s. 176.
- Eliade M. 1957. Das Heilige und das Profane. Vom Wesen des Religiösen. Rowohlt, Hamburg.
- Eliade M. 1976. Sacrum, mit, historia. Warszawa, s. 160.
- Eliade M. (ed.). 1987. Encyclopedia of Religion. Collier Macmillan, New York, vol. 6.
- Eliade M. 1996. Sacrum i profanum. O istocie religijności. Wydawnictwo KR, W-wa.
- Eliade M. 1999. Sacrum i profanum. Warszawa, s. 7.
- Eliade M. 2000. Traktat o historii religii. Warszawa, s. 28-29.
- Elinek A. J. 2000. Židia na Slovensku 1945–1949. W: Židia na Slovensku. 19 a 20 storočí 2, Bratislava, s. 79-96.
- Elinek J. A. 2010. Karpatska diaspora: Jewrej Podkarpatskoj Rusi i Mukaczewa (1848–1948). Užgorod.
- Evdokimov P. 2003. Prawosławie. Warszawa, s. 228.
- Everett H. 2002. Roadside Crosses in Contemporary Memorial Culture. Denton, Texas, s. 14.
- Falkowski J., Pasznyi B. 1935. Na pograniczu łemkowsko-bojkowskim. Lwów.
- Fastnacht A. 1962. Osadnictwo ziemi sanockiej w latach 1340-1650. Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Seria A. Nr 84. Wrocław, s. 56-61.
- Fastnacht A. 1970. Widokówki powiatu sanockiego z lat z lat 1900-1944 i próba ich bibliografii. „Materiały Budownictwa Ludowego w Sanoku” 11: 36-47.
- Fastnacht A. 1979. Działy Leska oraz dóbr leskich i bachowskich z 1580, „Rocznik Sanocki”, R. IV, Kraków, s. 7 i 17.
- Fastnacht A. 1988. Dzieje Leska do 1772 roku. Rzeszów, s. 100.
- Fastnacht A. 1990. Sanok. Materiały do dziejów miasta do XVII w. Muzeum Regionalne PTTK. Brzozów, s. 22.
- Fedaka C. 2013. Z istorii christianstwa na Zakarpatti. Užgorod, s. 118.
- Fenczak A. 1996. Wokół początków bizantyńsko-słowiańskiego biskupstwa w Przemyślu. Kwestia istnienia organizacji diecezjalnej w Księstwie Przemyśkim (koniec XI i pierwsza połowa XII wieku), Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa, pod redakcją S. Stępnia, t. 3, Przemyśl, s. 21-37.
- Fijałkowski P. 1989. Najstarsze zabytki żydowskiej sztuki nagrobnej w Polsce. „Studia historyczne”, nr. 1, tom 32.
- Fitych T. 2008. Mała architektura sakralna – świadectwa wiary i modlitwy ludu, Bogu na chwałę, ludziom na użytek. www.boze-mlyny.eu/recenzje/3...xTF/Kapliczki_Jaku-bowice.pdf
- Floreński P. 1977. Iz bogosłowskiwo nasledija. „Bogosłowskije Trudy” 17, s. 107.
- Floreński P. 1984. Ikonostas i inne szkice. Warszawa.
- Forstner D. 1994. Świat symboliki chrześcijańskiej. Warszawa, s. 60–61.
- Fromm E. 1966. Szkice z psychologii religii, tłum. J. Prokopczuk. Warszawa, s. 134.

- Gadgil M., Vartak V. D. 1976. The sacred groves of western Ghats in India. *Economic Botany* 30, p. 152-160.
- Gadżega W. 1927. Dodatki k historii Rusinów i ruskich cerkwey w Maramorości. *Użgorod, ć. V*, s. 211-221.
- Garčarová D. 2010. Hodnotenie sadovnických úprav Ceskoslovenského pamatníka a vojenského cintorína na Dukle. *Bakalárska práca*. Nitra, s. 12-13.
- Gąssowska E. 1979. Bizancjum a ziemie północno-zachodnio-słowiańskie we wczesnym średniowieczu. *Wrocław*, s. 157-158.
- Geffé C. 1975. Chrześcijaństwo i przemiany sacrum. *Znak*, nr 2, s. 141; Jelonek T. 2008. Biblijne pojęcie sacrum, *Kraków*, s. 14.
- Giemza J. 1987. Niech modlitwa wznosi się jak kadzidło – czyli o liturgii bizantyjskiej. „Zwrot”. Nr 1/1/1987. *Lublin*, s. 13.
- Giemza J. *Lublin* 2000. http://www.archidiecezja-gr.opoka.org.pl/architektura_cerkiewna.htm.
- Gil Z. 1985. Kronika konserwatorska województwa krośnieńskiego (lata 1975-1981). W: *Teka Konserwatorska. Polska Południowo – wschodnia*, Rzeszów, s. 373-374.
- Gil A. 2004. Deportacja Ukraińców z Polski w latach 1944-1946 jako problem we współczesnych relacjach polsko-ukraińskich. *Lublin*.
- Gloger Z. 1907. *Budownictwo drzewne i wyroby z drzewa w dawnej Polsce*. Warszawa.
- Gloger Z. 1978. *Encyklopedia staropolska*, T. 3. Warszawa, s. 2.
- Goldebrger I. 2007. About the Jews of the Homonna district 1808. www.shtethlinks.jewishgen.org/humenne/About_the_Jews.htm
- Gołubiec M. A., Gawruszewicz A. H., Zagajkewicz I. K. 1988. *Ukraińskie Karpaty. Priroda*. Naukowa Dumka, Kijew, s. 208.
- Goszyła M., Proksa M. 2001. *Kirkuty Podkarpacia*. Przemyśl, s. 44.
- Górniewicz B. 1999. Geneza, rozwój i prognozowanie wiejskich układów osadniczych. *Kraków*, s. 8-9 i 16-17.
- Grove D. 1999. Public Monuments and Sacred Mountains: Observations on Three Formative Period Sacred Landscapes. *Dumbarton Oaks Research Library and Collection Washington, D.C*, p. 255-299.
- Gruber R. E. 1992. *Jewish Heritage Travel. A Guide to Central & Eastern Europe*. New York.
- Gruński S. 1910. *Materyały do kwestyi żydowskiej w Galicyi*. Lwów, s. 14-17.
- Gryglewski P. 2011. Przestrzeń, fundator, budowla. Struktura regionalna w badaniach nad rekonstrukcją krajobrazu architektonicznego. *Acta Universitatis Lodzianis, Folia Sociologica* 37, s. 76.
- Grzesik W., Traczyk T. 1992. *Od Komańczy do Bartnego*. Warszawa, s. 252.
- Hałagida I. 2009. Kościół greckokatolicki w Bieszczadach 1944-1989 (szkic zagadnienia). W: *Bieszczady w Polsce Ludowej. 1944-1989*, J. Izdebski, K. Kaczmarek, M. Krzysztofiński (red.), *Wydawnictwo IPN, Rzeszów*, s. 321.
- Hałas S. 1999. Pustynia miejscem próby i spotkania z Bogiem. *Wybrane zagadnienia z biblijnej teologii pustyni*. Wyd. Księży Sercanów, *Kraków*, 363 ss.
- Hani J. 1994. *Symbolika świątyni chrześcijańskiej*. *Kraków*, s. 27-29.
- Harvey F., Wardenga U. 1998. The Hettner-Hartshorne connection: reconsidering the process of reception and transformation of a geographic concept. *Finistera*. XXXIII, 65, s. 131-140.
- Helms M. W. 2002. Sacred Landscape and the Early Medieval European Cloister. *Unity, Paradise, and the Cosmic Mountain*. *Anthropos*, Bd. 97, H. 2, p. 435-453.

- Henkiel A. 1977-78. O pochodzeniu rzeźby polskich Karpat fliszowych. *Annales UMCS*, sec. B, vol. 1, s. 1-35.
- Henkel R. 2001. Geography of Religion. In: G. W. Bromiley (et al.) (eds.). *Encyclopedia of Christianity*, Vol. 2, Grand Rapids, Michigan, p. 385-386.
- Henkel R. 2005. Geography of Religion – Rediscovering a Subdiscipline. *Hrvatski Geografski Glasnik* 67/1, s. 5-25.
- Hettner A. 1927. *Geographie, ihre Geschichte, ihr Wesen und ihre Methoden*, Breslau.
- Himka J. P. 1984. The Greek Catholic Church and Nation Building in Galicia 1772-1918. „*Harvard Ukrainian Studies*”, vol. 8, p. 426-452.
- Hlavinka J. 2007. Židovská komunita w okrese Medzilaborce w rokoch 1938-1945, Bratislava, s 21.
- Hoheisel K. 1988. Religionsgeographie. In: H. C. Burkhard, Laubscher M. (ed.). *Handbuch religionswissenschaftlicher Grundbegriffe*. Bd. 1. Stuttgart, s. 108.
- Holly G. 2004. Rozmieszczenie obiektów sakralnych w Bieszczadach w 1938 r. i stan dzisiejszy. *Peregrinus Cracoviensis*, IGIGP UJ, Kraków, s. 20.
- Hołub J. 2000. Krzyż na Tarnicy – świadectwo wiary w trudnych czasach. *Echo Polonin*. 22/45, s. 21–23.
- Hołuszko M. 1995. Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce, „*Materiały Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej*”, T. IV. Lublin.
- Homola I. 1975. Organizacja terytorialna i duszpasterska diecezji przemyskiej 1867-1914. *Nasza Przeszołość*. T. 43., s. 237-275.
- Hońdo L. 2006. Żydzi w Galicji i ich kultura, W: *Kultura Żydów galicyjskich, Kultura Halickich Jewrejów. Kultur der galizischen Juden*, Stalowa Wola, Gdańsk, Lwów, s. 14-15.
- Hooke D. 2012. The sacred tree in the belief mythology of England. W: *Sacred Species and Sites. Advances in Biocultural Conservation*. Wyd. Cambridge UP, p. 307-321, <http://dx.doi.org/10.1017/CBO9781139030717.030>
- Horbal B. 1997. Działalność polityczna Łemków na Łemkowszczyźnie 1918-1921. Wrocław, s. 117-123.
- Horn M. 1970. Żydzi w ziemi sanockiej do 1650 roku. „*Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego*”, nr 74.
- Hromadka J. 1956. Orografické tridení Československé republiky. *Sovník Československé společnosti zeměpisné*, 11, 3-4, Praha.
- Hrycuniak S. 1991. Ślady działalności misyjnej na ziemiach polskich. W: *Cyryl i Metody – apostołowie i nauczyciele Słowian*, J. S. Gajek, L. Górka (red.), Lublin, s. 139, 143.
- Hudák J. 1984. *Patrocinia na Slovensku*. AVÚ Bratislava, ss 176.
- Humboldt A. 1845-1862. *Kosmos. Entwurf einer physischen Weltbeschreibung*, 5 Bände. Stuttgart, Tübingen.
- Huntington, Samuel P. 1996. *The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order*. Simon & Schuster. New York.
- Hurych V. 1985. *Sadovnictvo I*. Bratislava: Priroda, s. 410.
- Husar L. 1999. Die Situation der Griechisch-Katholischen Kirche in der Westukraine und ihre Beziehungen zu den anderen christlichen Konfessionen. In: *OS* 48, s. 67.
- Hwozda I. 1978. *Derewjiana architektura ukraińskich Karpat*. Nowy Jork.
- Ignatenko I. 2002. Figuri ta obročni chresty u duchowij kulturii Ukrainciw Polissja, etnična istorija narodiw Ewropy, Wypusk No. 30, Kijów, s. 39.

- Iwanicki I. 2012. Transformacja procesu sekularyzacji. Próba kategoryzacji. *Przegląd Religioznawczy*, nr 4 (246), s. 25-34.
- Iwanisw O. W. 1987. *Cerkwa w ruinie. St. Catharine*.
- Jabłonowski A. 1878. *Sprawy wołoskie za Jagiellonów. Akta i Listy. Źródła dziejowe*. T. X, Warszawa, 340 ss.
- Jackowski A. 1991. *Pielgrzymki i turystyka religijna w Polsce*. Warszawa, s. 183.
- Jackowski A. 1991. *Zarys geografii pielgrzymek*, Kraków.
- Jackowski A. 1994. *Pielgrzymki i turystyka religijna w Polsce*. W: *Współczesna turystyka religijna. Polsko-Francuskie Seminarium Turystyczne*, Częstochowa, s. 51-58.
- Jackowski A. i inni. 1996. *Wstęp*. W: A. Jackowski (red.) *Przestrzeń i sacrum. Geografia kultury religijnej w Polsce i jej przemiany w okresie od XVII do XX w. na przykładzie ośrodków kultu i migracji pielgrzymkowych*, Kraków, s. 7.
- Jackowski A., Sołjan I., Bilska E. 1997. *Geografia religii – problemy badawcze, perspektywy rozwoju*. W: B. Domański, A. Jackowski (red.). *Geografia, człowiek, gospodarka*. IGiP UJ, Kraków.
- Jackowski A. 1998. *Pielgrzymowanie*. Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław, 310 ss.
- Jackowski A. 1998. *Miejsca święte Rzeczypospolitej*. Leksykon, Wyd. Znak, Kraków.
- Jackowski A., Sołjan I., Bilska-Wodecka E. 1999. *Religie świata, szlaki pielgrzymkowe*. W: *Wielka Encyklopedia Geografii Świata*, T. XV, Poznań.
- Jackowski A., Sołjan I., Bilska E. 1999. *Ośrodki turystyki religijnej w Polsce i perspektywy ich rozwoju*. „*Turyzm*” 9, 1: 91-103.
- Jackowski A. 2001. *Środowisko przyrodnicze w religiach świata*. W: *Przyroda-nauka-kultura*. Inst. Botaniki UJ, PAN, Kraków, s. 189-201.
- Jackowski A., Sołjan I. 2001. *Środowisko przyrodnicze a sacrum*, *Peregrinus Cracoviensis*, z. 12, s. 31.
- Jackowski A. 2002. *Nature vs Sacrum In the World's Religion's*, *Peregrinus Cracoviensis*. Z. 13, współaut.
- Jackowski A. 2003. *Święta przestrzeń świata. Podstawy geografii religii*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, s. 14.
- Jackowski A. 2007. *Rozważania o krajobrazie sakralnym*. W: *Znaczenie badań krajobrazowych dla zrównoważonego rozwoju*. Profesorowi A. Richlingowi w 70. rocznicę urodzin i 45-lecie pracy naukowej. Wyd. Geogr. i Studiów Regionalnych UW, Warszawa, s. 133-144.
- Jackowski A., Sołjan I., Bilska-Wodecka E. 2007. *Góry jako sacrum – na przykładzie Tatr*. W: J. Pociask-Karteczka, A. Matuszyk, P. Skawiński (red.). *Stan i perspektywy rozwoju turystyki w Tatrzańskim Parku Narodowym*. *Studia i Monografie* nr 46, Kraków-Zakopane, s. 23-43.
- Jackowski A., Liszewski S., Richling A. 2008. *Historia geografii polskiej*. PWN, Warszawa, s. 240.
- Jackson H. 1983. *Perception of Sacred Space*. *Journal of Cultural Geography*, vol. 3, Issue 2, p. 94.
- Jagielski J. 1985. *Zabytki żydowskie w Katalogu Zabytków Sztuki w Polsce*. „*Biuletyn ŻIH*”, nr 3-4, Warszawa.
- Jagielski J. 1995. *Cmentarze żydowskie*. „*Studia z dziejów Żydów w Polsce*”, t. I, ŻIH, Warszawa.
- Jagmin T. 1938. *Akcja odrodzenia szlachty zagrodowej Małopolski Wschodniej*. Warszawa.
- Jagmin T. 1939. *Polacy grekokatolicy na Ziemi Czerwieńskiej*. Warszawa.
- Janeczek A. 2004. *Ethnicity, Religious Disparity and the Formation of the Multicultural Society of Red Ruthenia in the Late Middle Ages*. In: T. Wunsch, A. Janeczek (ed.), *On the Frontier of Latin Europe. Integration and Segregation in Red Ruthenia, 1350-1600*. Warsaw, pp. 242.

- Janiak A., Krzemińska W., Wojtasik-Tokarz A. (red.) 2007. Przestrzenie wizualne i akustyczne człowieka. Antropologia audiowizualna jako przedmiot i metoda badań. Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP, Wrocław.
- Jan Paweł II. 1991. Encyklika *Redemptoris missio*. 7 XII 1990. n. 5. Poznań 1991, s. 28-29;
- Jan Paweł II. 2003. *Fides et ratio*. Wyd. KUL, Lublin, s. 33.
- Janicka-Krzywda U. 1991. Kapliczki i krzyże przydrożne polskiego Podkarpacia. Warszawa, s. 44-52.; Kłodnicki Z. 2011. *Op. cit.*, s. 14-15.
- Janusz B. 1911. Cerkwie drewniane w Galicji. „*Wiś ilustrowana*”, r. 4, nr 8.
- Jarema W. 1972. Pierwotne ikonostasy w drewnianych cerkwiach na Podkarpaciu. *Materiały Budownictwa Ludowego w Sanoku* nr 16, Sanok.
- Jarmontowicz A. i inni. 1994. Piaskowiec w zabytkowej architekturze i rzeźbie. *TOnZ*, Warszawa, 63 ss.
- Jastrzębski M. 1974. Placówki duszpasterskie. Kościoły parafialne i filialne w diecezji przemyskiej utworzone po roku 1966, t. 1-9. Przemysł.
- Jawor G. 2000. Osady prawa wołoskiego i ich mieszkańcy na Rusi Czerwonej w późnym średniowieczu. Lublin, ss. 215.
- Jelonek T. 2008. *Biblijne pojęcie sacrum*, Kraków, s. 14.
- Jodłowski M., Balon J. 204. Pogranicze polsko-słowackie w dotychczasowych podziałach regionalnych. W: *Perspektywy rozwoju regionu w świetle badań krajoobrazowych M. Strzyżewski (red.)*, *Problemy Ekologii Krajoobrazu PAEK*, Kielce, s. 59-66.
- Jongman R.H.G., ter Braak C.J.F, Tongeren O.F.R. 1987. *Data analysis in community and landscape ecology*. Pudoc, Wageningen.
- Jop R. 2010. Niematerialne wartości krajoobrazu kulturowego w badaniach historycznych. Przykład granic i przestrzeni. W: S. Biernat (red.). *Niematerialne wartości krajoobrazów kulturowych. Materiały Interdyscyplinarnego Seminarium KKK PTG. Lublin-Łęczna*, nr 29-30, s. 22.
- Jordan T. G., Domosh M., Rowntree L. 1994. *The human mosaic. A thematic introduction to cultural geography*. „Harper Collins College Publishers”, New York, 592 pp.
- Jusiak R. 2009. Przestrzeń przyrodnicza i antropogeniczna a sanktuaria religijne. W: A. Jackowski, F. Mróz, I. Hodorowicz (red.) *Turystyka religijna na obszarach górskich*. PPWSZ, Nowy Targ, s. 301-321.
- Justin K. H. 2014. Grounded theologies „Religion” and the „secular” in human geography. *Progress in Human Geography* 38, s. 201-220.
- Kaczkowski Z. 1900. *Mąż szalony, Wybór pism Zygmunta Kaczkowskiego*, t. 1. Warszawa, nakładem Gebethnera i Wolfa.
- Kaczmarczyk L. 1968. Człowiek – istota religijna. W: *W nurcie zagadnień posoborowych 2, Praca zbiorowa*, Warszawa, s. 180.
- Kalinowski A. 2001. *Cmentarze: ewolucja przepisów w kościelnym ustawodawstwie kodeksowym XX w. Pelplin*, s. 17.
- Kamenec I. 1998. *Protižidovský Pogrom v Topoľčanoch v septembri 1945*. W: *Acta contemporanea*. Praha, s. 80-94.
- Kamenec I. 2000. *Správa o pogrome*. W: *Hľadanie a blúdenie v dejinách*. Bratislava, s. 373 – 382.
- Kaprál'ová D. 2012. *Tri studničky. Podvihorlatske nowiny*. R. LIII, Nr 40. Snina, s. 4.
- Karpiniec J. 1932/33. *Ilość osad miejskich byleż Galicji i podział ich na miasta i miasteczka*. *Roczniki dziejów społeczno-gospodarczych*, 2, s. 1-37.

- Kaszowski L. 1996. Chrześcijańskie spojrzenie na środowisko geograficzne jako przestrzeń pielgrzymowania. „Peregrinus Cracoviensis” 4, s. 75-91.
- Kaszowski L. 1998. Metodologia pielgrzymowania. W: Szkolenie na temat: „Turystyka Pielgrzymkowa”, Instytut Turystyki, Oddział w Krakowie, Kraków.
- Kaszowski L. 2000. Methodology of Pilgrimage. „Peregrinus Cracoviensis” 10.
- Kaszuba Z. 1996. Za górą. mps w zbiorach Bieszczadzkiego Parku Narodowego.
- Katechizm Kościoła Katolickiego 2002. Poznań, wyd. II poprawione, KKK 481.
- Kaznowski M. 1999. Parafie unickie dekanatu krośnieńskiego w świetle akt wizytacyjnych z 1742 r. Prace historyczno-archiwalne, VII, s. 43.
- Keller J. 1968. Religia (pojęcie, geneza, klasyfikacja, struktura). W: Keller J. i in. (red.). Zarys dziejów religii. Warszawa, s. 931-937.
- Keller J. 1969. Problemy rewaloryzacji świętości i mitu we współczesnym religioznawstwie. „Studia Religioznawcze”, nr 1–2, s. 20.
- Khumbongmayum A. D., Khan M. L., Tripathi R. S. 2005. Sacred groves of Manipur, northeast India: biodiversity value, status and strategies for their conservation. Biodiversity and Conservation 14, p. 1541-1582.
- Kitowski J. 1995. Przemiany struktur społeczno-gospodarczych obszarów przygranicznych, Przewodnik wycieczkowy. Rzeszów, s. 80 – 84.
- Klima E. 2008. Dźwięk i cisza jako składowe przestrzeni sacrum. W: S. Bernat (red.). Dźwięk w krajobrazie jako przedmiot badań interdyscyplinarnych. Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego PTG nr 11. Komisja Krajobrazu Kulturowego PTG, Lublin, s. 173-182.
- Klima E. 2010. Przestrzeń sakralna – propozycja metodologii badania. W: M. Barwiński (red.). Obszary metropolitalne we współczesnym środowisku geograficznym. 58, Zjazd Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Oddział PTG Łódź. Wydział Nauk Geograficznych UŁ, Łódź, s. 171-179.
- Klima E. 2011. Przestrzeń religijna miasta. Wyd. UŁ, Łódź, s. 13-16.
- Klimaszewski M., Starkel L. 1972. Karpaty Polskie. W: Geomorfologia Polski. I. Polska południowa – góry i wyżyny. M. Klimaszewski (red.), Warszawa, s. 21-115.
- Klinkowski J. 2009. Znaczenie teologiczne wydarzeń na górach w przekazie Ewangelistów. Perspectiva. Legnickie Studia Teologiczno-Historyczne, R. VIII, Nr 2 (15), s. 61-75.
- Kłoczowski J. A. 1973. Doświadczenie religijne. „Znak” 25, s. 1229-1230.
- Kłoczowski J. 1991. Dzieje chrześcijaństwa polskiego, T. II, Paris.
- Kłodnicki Z. 2011. Znaki sakralne w przestrzeni. Próba typologii oraz występowanie (geografia) poszczególnych odmian kapliczek w Polsce. W: Krzyż i kapliczki przydrożne jako znaki społecznej kulturowej i religijnej pamięci, red. J. Adamowski, M. Wójcicki. Lublin, s. 14–15.
- Kłosińska J. 1975. Sztuka bizantyńska. Warszawa, s. 45.
- Knaflawska J. 2006. Drzewa na cmentarzach – symbolika, emocje, realia i odpowiedzialność. <http://www.sztukakrajobrazu.pl>
- Knippenberg H. 2005. The changing religious landscape of Europe. Amsterdam, 218 pp.
- Knippenberg H. 2006. The political geography of religion: historical state-church relations in Europe and recent challenges. GeoJournal, vol. 67, p. 253-265.
- Knott K. 2010. Geography, space and the sacred. In: J. Hinnells (red.) The Routledge Companion to Study of Religion. New York, p. 476-492.
- Kobieliński S. 2000. Krzyż Chrystusa. Od znaku do symbolu. Warszawa, s. 256.

- Kolberg O. 1973-1974. Sanockie-Krośnieńskie, Dzieła Wszystkie Oskara Kolberga (dalej: DWOK), t. 49, cz. I. Wrocław-Poznań.
- Kolbuszewski J. 1996. Cmentarze. Wrocław, s. 1
- Kołąkowski L. 1991. O wypowiedaniu niewypowiedzianego: Język i sacrum. Język a Kultura, T. 4, Wrocław, s. 53–63; Uspienski L. 2000. Symbolika cerkwi. Białystok, s. 7.
- Kołbuk W. 1996. Granice i sieć parafialna greckokatolickiej diecezji przemyskiej na przełomie XVIII i XIX w. W: Stępień S. (red.), Polska – Ukraina, 1000 lat sąsiedztwa, T. 3, Przemysł.
- Kondracki J. 1978. Karpaty. Warszawa, 272 ss.
- Kondracki J. 1989. Karpaty. Warszawa, s. 261.
- Kondracki J. 1998. Geografia regionalna Polski. Warszawa, s. 440.
- Kondracki J. 1994. Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne. Warszawa, PWN.
- Konečný S. 2012. Rusini na Slovensku. Bratislava-Presov.
- Kong L. 1990. Geography and religion: trends and prospects. Progress in Human Geography 14, p. 355-371.
- Konieczny Z. 2002. Zmiany demograficzne w południowo-wschodniej Polsce w latach 1939-1950. Przemysł, s. 13-14, 17-18.
- Kopczyński K., Skoczylas J. 2008. Krajobraz przyrodniczy i kulturowy. Próba ujęcia interdyscyplinarnego. Wyd. Nauk. UAM, Poznań.
- Kornecki M. 1978. Małopolskie kościoły drewniane doby baroku (XVIII w.), cz. 1, Teka Komisji Urbanistyki i Architektury, R. 12, s. 208–209.
- Kornecki M. 1987. Miejsce budownictwa drewnianego w krajobrazie kulturowym Polski. Kwartalnik Architektury i Urbanistyki, T. XXXII, nr 3–4, s. 167–187.
- Korzeniowska-Tabor W. 1975 Mały traktat o cmentarzach, „Tygodnik Powszechny”, R. 29:1975, nr 44.
- Kostiuczuk J. 2009. Znaczenie świątyni. W: Akcja burzenia cerkwi prawosławnych na Chełmszczyźnie i południowym Podlasiu w 1938 roku – uwarunkowania, przebieg, konsekwencje. G. Kuprianowicz (red.). Chełm, s. 28-30.
- Kowalczyk A. 2008. Krajobraz kulturowy. W: A. Młynarczyk (red.). Uwarunkowania i plany rozwoju turystyki. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.
- Kowalczuk W. 1992. Krzyże kowalskie na Podlasiu, katalog wystawy ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Białymstoku. Białystok, s. 2.
- Koza-Granosz M. 2009. Analiza pojęcia sacrum w sytuacji współczesnej sekularyzacji. Kultura i historia nr 16/2009. Wyd. Instytut Kulturoznawstwa UMCS, Lublin, <http://www.kulturaihistoria.umcs.lublin.pl/archives/1488>
- Koziński W. 2000. W obronie kościołów drewnianych. Rzeszów.
- Koziura K. 2009. Jo jo joj czemuś ty mnie opuścił... Obrzędy pogrzebowe na Bojkowszczyźnie w literaturze etnograficznej w I połowie XX wieku, a ich współczesny obraz. Siwerniak. Biuletyn Informacyjny SKPB nr 2 (40), Lublin.
- Krajewska M. 1983. Cmentarze żydowskie - mowa kamieni. „Znak”, nr 2-3, Kraków.
- Krajewska M. 1989. Cmentarze żydowskie w Polsce: Nagrobki i epitafia. Symbolika płaskorzeźb na cmentarzach żydowskich w Polsce. „Polska Sztuka Ludowa”, nr 1-2.
- Krajewska M. 1989. Symbolika płaskorzeźb na cmentarzach żydowskich w Polsce. Polska Sztuka Ludowa - Konteksty 1989 t.43 z.1-2, s. 47.
- Kraśniński J. 2002. Homo Religiosus. Podmiotowo-personalistyczne ujęcie fenomenu religijnego. Wydawnictwo Diecezjalne, Sandomierz, 479 ss.

- Krasny P. 2003. Architektura cerkiewna na ziemiach ruskich Rzeczypospolitej 1596-1914. Kraków, s. 203.
- Krasuski W. 1986. Krzyże i kapliczki przydrożne jako znaki podziału przestrzeni. W: Polska Sztuka Ludowa 40. 3, s. 225–232.
- Kręt H. 2002. Cerkwie greckokatolickie w południowo-wschodniej Polsce. Byłe województwo przemyskie i rzeszowskie (cz. I). „Lud”, T. 86, s. 229-237.
- Kręt H. 2002. Cerkwie greckokatolickie w południowo-wschodniej Polsce. Byłe województwo przemyskie i rzeszowskie (cz. II). „Lud”, T. 87, s. 173-175.
- Krochmal A. 1995. Regulacje prawne między kościołem łacińskim a cerkwią greckokatolicką w metropolii lwowskiej w okresie autonomii galicyjskiej. „Rocznik Historyczno-Archiwalny”, X, Przemysł, s. 161-175.
- Krochmal A., 1966, Stosunki międzywyznaniowe i międzyobrzędkowe w parafiach greckokatolickich diecezji przemyskiej w latach 1918-1939, Przemysł.
- Krochmal J. 1997. Żydzi w miastach ziemi przemyskiej i sanockiej w XVI-XVIII wieku. W: Sąsiedztwo: osadnictwo na pograniczu etnicznym polsko-ukraińskim, red. J. Półciwiartek, Rzeszów, s. 55-67.
- Krochmal A. 2000. Przemiany wewnętrzne w Kościele greckokatolickim w Galicji w drugiej połowie XIX wieku. W: S. Stępień (red.), Polska – Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa, t. 5. Przemysł, s. 70; Markow D. 1935. Ruskaja i ukraińska idea w Austrii. Lwów.
- Krochmal A. 2001. Konflikt czy współpraca? Relacje między duchowieństwem łacińskim i greckokatolickim w diecezji przemyskiej w latach 1918-1939. Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Lublin, s. 232.
- Krochmal J. 2004. Bożnice i cmentarze żydowskie na terenie rzymskokatolickiej diecezji przemyskiej w połowie XVIII wieku. Studia Przemyskie, T. 2, s. 27-37.
- Krochmal A. 2005. Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie. Warszawa, s. 345.
- Królikowska A. 2008. Pojęcia religijne młodzieży. Badania empiryczne denotacyjnego i konotacyjnego rozumienia pojęć. WSF-P „Ignatianum”, Kraków, ss 248.
- Królikowski J. 2008. Niemo słowo. Teologia w sztuce. Tarnów, s. 93.
- Krukar W. Przyczynek nazewniczy do historii osadnictwa dorzecza górnego Sanu. Sbc. <http://www.biblioteka.sanok.pl/www/pdf/przyczynek.pdf>
- Krukar W. 1994. Przyczynek do geografii toponimii Bieszczadów i Beskidu Niskiego. Płaj, Nr 8. Warszawa, s. 85-93.
- Kryciński S. 1996. Bieszczady. Słownik historyczno-krajoznawczy, cz. 1, gmina Lutowiska, Ustrzyki Górne-Warszawa.
- Kryciński S. (red.). 1996. Bieszczady. Słownik historyczno-krajoznawczy, cz. 2, Gmina Cisna. Warszawa, s. 147.
- Kryciński S. 2005. Cerkwie w Bieszczadach. Pruszków, ss. 279.
- Kumor B. 1969. Granice metropolii i diecezji polskich (968-1939), „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, T. 19, s. 340-344.
- Kumor B. 1980. Ustrój i organizacja Kościoła polskiego w okresie niewoli narodowej (1772-1918), „Polskie Towarzystwo Teologiczne”, Kraków.
- Kumor B. 1995. Historia Kościoła. Część 8. Czasy współczesne 1914-1992, Redakcja Wydawnictw KUL.

- Kuczyński A. 1972. Krzyże pokutne jako pomniki średniowiecznego prawa. *Ochrona Zabytków*, R. XXV, z. 4, s. 294-295.
- Kumor B. 1970. Granice metropolii i diecezji polskich (963-1939). *Archiwa Biblioteki i Muzea Kościelne*. T. 21. S. 309-403.
- Kumor B. 1975. Organizacja terytorialna diecezji przemyskiej 1772-1850, *Nasza Przeszość*, T. 43, s. 137-170.
- Kunysz A. 1963. Osadnictwo wczesnośredniowieczne w granicach dawnej ziemi sanockiej, ze szczególnym uwzględnieniem Sanoka, w świetle źródeł archeologicznych. *Rocznik Województwa Rzeszowskiego*. T. III, s. 63-65.
- Kunysz A. 1968. Grodziska w województwie rzeszowskim. *Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za 1966*, s. 25-87.
- Kurcoń J. 1998. Region leski w latach 1772-1918. *Rocznik Historyczno-Archiwalny*, T. XIII, Przemysł, s. 57.
- Kurek J. 1997. Sacrum i mentalność w kształtowaniu świątyń kościoła wschodniego na przykładzie drewnianych cerkwi województwa przemyskiego. *Politechnika Krakowska, Kraków*
- Kusal P. 2005. *Zapomniane Bieszczady. Lesko*, s. 118.
- Kuzowicz, www.zakarpattya.net.ua
- Kuzienko P. 2001. *Łandszaftni chriesty Ukrainy ta Polszy: Do pitannia wzajemngo jazyku tradycji. Ukraińsko-polskij kulturni wzajemny*. Wypusk 2UDK 726.95 (477) + 726.95 (438); s. 27-28.
- Kwakiwska I. 2012. *NPP Użańskij*. In: *Fitoriznomanittja zapowidnikiw i nacjonalnych prirodnych parkiw Ukrainy. Ć.2. Nacjonalni Prirodni Parki*. W.A. Oniścienka (red.). UDK 502.75 (477) BBK 28.58 F64, s. 506-519.
- Kwolek J. 1975. Początki biskupstwa przemyskiego. „*Nasza Przeszość*”, t. 43.
- Lacko M. 1966. *The Union of Užhorod, Cleveland-Rome*, s. 23, za: Bugel W. 2000. *Op. cit.*, s. 29.
- Lechowicz M. 2010. Osadnictwo karpackie na granicach regionów przyrodniczych. *Prace i Studia Geograficzne*. T. 44, s. 100.
- Ledwoń I.S. 2000. Geneza religii pozachrześcijańskich w ujęciu Vaticanum II. *Roczniki Teologiczne. Teologia fundamentalna i religiologia* 47, z. 9, s. 67-89.
- Leeuw van der G. 1997. *Fenomenologia religii*. Książka i Wiedza, Warszawa, s. 45-74.
- Lehmann M. 1970. *Die Kalvarienberganlagen im Donauraum*. [in:] V. Flieder (ed.). *Festschrift Franz Loidl zum 65. Geburtstag Sammlung „Aus Christentum und Kultur” 1*, Verlag Bruder Hollinek, Wien, s. 113-159.
- Lehnert S. (oprac.). 1924. *Spis nauczycieli publicznych szkół powszechnych i państwowych seminariów nauczycielskich oraz spis szkół w okręgu lwowskim*. Lwów, s. 104-105.
- Lenčič Š. 2003. Šl’achtický rod Drugetovcov z Humenného. *Humenne*, s. 10-11.
- Lenčič Š. 2003. *Drugetovci a Spiš*. In: *Terra Scepusiensis* (Ed. M.Honza). Levoča, s. 370.
- Lewandowski J. 1995. *Trudna tożsamość. Problemy narodowościowe i religijne w Europie Środkowo-Wschodniej w XIX i XX wieku*. Lublin.
- Lileyko J. (red.). 2000. *Sztuka ziem wschodnich Rzeczypospolitej XVI-XVIII w.* „Towarzystwo Naukowe KUL”, Lublin.
- Liro J. 2012. *Obiekty sakralne przy szlakach turystycznych w obszarze górskim na przykładzie Beskidu Niskiego*. *Peregrinus Cracoviensis*, z. 23, s. 187.
- Litak S. 1969. *Struktura i funkcje parafii w Polsce*. W: *Kościół w Polsce*, pod red. J. Kłoczowskiego, T. II, Kraków, s. 434, 440-441.

- Longosz E. 1999. Podstawy materialne parafii dekanatu krośnieńskiego obrządku łacińskiego w okresie potrydenckim do 1772 roku. *Prace Historyczno-Archiwalne*, T. VII, s. 24-25.
- Łosiak R. 2011. Percepcja dźwięku świątyń we współczesnym krajobrazie fonicznym miasta. W: S. Bernat (red.) *Niematerialne wartości krajobrazów kulturowych*. *Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego PTG* nr 15. Sosnowiec, s. 38-53.
- Lubcienko W. 1981. Lwiwiska skultura CVI-XVII w. Kijew, s. 16-18.
- Łanczont M., Wojtanowicz J. 2012. Z zastosowań geografii. *Paleogeografia. Krajobraz kulturowy*. Wydawnictwo UMCS, Lublin, s. 140.
- Łapiński J. L. 2012. Zagadnienia sacrum natury – niektóre uwagi i dopowiedzenia. *Sacrum w Krajobrazie*. *Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego*, Nr 17. Komisja Krajobrazu Kulturowego PTG, Sosnowiec, s. 25.
- Machnik J. 1960. Ze studiów nad kulturą ceramiki sznurowej w Karpatach polskich. W: AAC. T. I, s. 83.
- Madurowicz M. 2002. Sfera sacrum w przestrzeni miejskiej Warszawy. *Wyd. Akad. „Dialog”*, Warszawa, s. 22.
- Madurowicz M. 2002. O sferach sacrum i profanum w przestrzeni kulturowej miasta. W: E Orłowska (red.). *Kultura jako przedmiot badań geograficznych*. Uniwersytet Wrocławski, PTG Oddz. Wrocł., Wrocław, s. 111-125.
- Magocsi P. R. 1983. *Old Ruthenianism and Russophilism: A new Conceptual Framework for Analyzing National Ideologies in Late 19th Century Eastern Galicia* W: *American Contributions to the Ninth International Congress of Slavists*. Ed. P. Debreczeny. Kiev/Magocsi P.R. 1994. *Formuвання національної самосвідомості. Підкарпатська Русь 1848-1948*. Ужгород, s. 31-50.
- Magocsi R. 1995. *Karpatski Rusini*. Vyd. Karpatskorusinske výskumné centrum.
- Magocsi P.R. 2005. *Jews in Transcarpathia – a brief Historical Outline* Uzhorod. V. Padyak Publisher, s. 20-23.
- Magocsi P.R. 2009. *Carpathian Rus: Interethnic Co-existence without Violence*. *Geschichtsbilder in den postdiktatorischen Ländern Europas*. Ed. by G. Besier and K. Stokłosa. Berlin, Pp. 137-154.
- Maik W. 2005. Człowiek – przestrzeń – sacrum. Refleksje na temat turystyki i migracji pielgrzymkowych we współczesnym świecie. W: B. Domański i S. Skiba (red.). *Geografia i Sacrum*. IGiP UJ, s. 307-313.
- Majewski O. 2009. Nagrobkarstwo na Ukrainie wczoraj i dziś. *Kultura pochówku*. *Nowy Kamieniarz* nr 38 (2), s. 44-50.
- Makarski W. 1986. *Nazwy miejscowości dawnej ziemi sanockiej*. RW KUL. Lublin
- Makarski W. 1996. *Pogranicze polsko-ruskie do połowy wieku XIV. Studium językowo-etniczne*. Redakcja Wydawnicza KUL, Lublin.
- Malinowska J. 1966. *Zabytki kultury żydowskiej w Muzeum Budownictwa Ludowego*. „Materiały Budownictwa Ludowego w Sanoku”, nr 4, Sanok, s. 79–80.
- Malinowska-Petelenz B. 2010. *Sacrum oszczędne*. *Czasopismo Techniczne*, z. 14, R. 107, s. 191-198.
- Mańkowski T. 1910. *Hoczew i Balowie*. Lwów, s. 18.
- Marcinek R. 2001. *Dane historyczne dla miejscowości w obrębie Bieszczadzkiego Parku Narodowego i otuliny*. *Monografie Bieszczadzkie* 12, s. 24.
- Márcinekova J. 2013. *Gizela Lipovská. Posledná židovka z Uličkej Doliny*. *Turčanske Teplice*, s. 12.

- Marčáková L., Sičák M. 2009. Výročná správa obce Uličské Krivé za rok 2009. www.ulicskekrive.ocu.sk
- Marek A., Tondos B., Kur J., Tur-Marciszuk K. 1997. Losy cerkwi w Polsce po 1944 r. Materiały z sesji naukowej Stowarzyszenia Historyków Sztuki pt.: „Tragedia polskich cerkwi” oraz artykuły zamówione przez ROŚiOŚK w Rzeszowie. Rzeszów, ss. 366.
- Margul T. 1986. Religia a przestrzeń i krajobraz. Kurs geografii religii dla studentów religioznawstwa i geografii. Uniwersytet Jagielloński, skrypty uczelniane, nr 526, Kraków.
- Mariański J. 2001. Sekularyzacja jako fakt społeczny. *Studia Płockie*. Tom XXIX, Płock, s. 185-200; Laicyzacja i sekularyzacja społeczeństwa nowożytnego XVI-XVIII w., Praca zbiorowa, Biblioteka Wydziału Teologii nr 40, Olsztyn 2008, ss. 296.
- Markow D. 1935. Ruskaja i ukraińska idea w Austrii, Lwów.
- Markowski R. 2010. Fenomenologiczne interpretacje pojęcia sacrum. *Warszawskie Studia Teologiczne* XXIII/2, s. 74-75.
- Marszałek E. 2010. Leśne ślady wiary. Krosno, s. 69–70.
- Maryskewicz O. (i in.). 2010. Regionalnij Łandszaftnij „Nadsańskij” Park: prirodna ta istoriko-kulturna spadščina. Lwiv, 4-6.
- Massalski A., Czapska M. 2007. Szkolnictwo średnie na Ukrainie prawobrzeżnej w I połowie XIX w. jako czynnik integrujący społeczność polską i ukraińską. *Naukowy wisknik Wolinsko-wo derżawnowo uniwersytetu*. Rozділ I. Aktualni problemi miżnarodnich widnosin, 7, s. 49.
- Mastella L., Tokarski A. 1996. Podłoże geologiczne Bieszczadzkiego Parku Narodowego. W: Plan Ochrony Bieszczadzkiego Parku Narodowego na lata 1997-2016. Operat Ochrony Zasobów Przyrody Nieożywionej i Gleb. Kraków-Ustrzyki Dolne (manuskrypt).
- Matłowic R. 2000. Sakralizacja – cząstkowy proces transformacji przestrzeni miejskiej miasta postkomunistycznego na przykładzie Preszowa. W: XIII Konserwatorium wiedzy o mieście. Miasto postsocjalistyczne. Organizacja przestrzeni miejskiej i jej przemiany. *Kat. Geogr. Miast i Turyzmu UŁ*. Kom. Geogr. Osadn. i Ludności PTG, ŁTG, Łódź, s. 7-9.
- Mazur J. 1999. Drewniana cerkiew greckokatolicka pod wezwaniem św. Paraskewy w Radrużu z końca XVI w. w powiecie lubaczowskim (praca magisterska)
- Miazek J. 2008. Teologia świątyni, „Msza Święta”, Nr 7-8, s. 14-16.
- Michalczyk J. 2002. Architektura krajobrazu a geografia. *Przegląd geograficzny*, T. 74, z. 1, s. 33, 37.
- Michalewicz J. 1995. Żydowskie okręgi metrykalne i żydowskie gminy wyznaniowe w Galicji. Kraków, s. 52.
- Michalik M., Wilczyńska-Michalik W. 1997. Minerale siarczanowe pyły antropogeniczne na powierzchniach piaskowców w Karpatach jako wskaźniki koncentracji zanieczyszczeń atmosfery. *Roczniki Bieszczadzkie* 6, s. 209.
- Michna E., Paczos S. 1972. Zarys klimatu Bieszczadów Zachodnich. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk. Ossolineum, s. 73.
- Michna E. 2004. Kwestie etniczno-narodowościowe na pograniczu Słowiańszczyzny Wschodniej i Zachodniej. *Ruch Rusiński na Słowacji, Ukrainie i w Polsce*. Kraków. Polska Akademia Umiejętności. Prace Komisji Wschodnioeuropejskiej, T. VIII, s. 364.
- Michniewscy M. i A., Duda M. 2003. Cerkwie drewniane Karpat. Polska i Słowacja. Pruszków, ss. 336.
- Mikołajczyk M. 2000. Teologia świątyni w dwudziele św. Łukasza, Lublin.

- Milecka M. 2008. Cysterski krajobraz ciszy. W: S. Bernat (red.). Dźwięk w krajobrazie jako przedmiot badań interdyscyplinarnych. Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego PTG nr 11. Komisja Krajobrazu Kulturowego PTG, Lublin, s. 183-192.
- Miłobędzki A. 1989. Architecture in Wood: Technology, Symbolic Content and Art. „Artibus et Historiae” No. 19 (X), p. 177–206.
- Miłobędzki A. 1980. Dzieje sztuki polskiej, t. 4, cz. 1, W: Architektura polska XVII wieku. PWN. Warszawa, s. 38.
- Mironowicz A. 1999. Monastery prawosławne na terenie diecezji chełmsko-bełskiej. W: Zakony i klasztory w Europie środkowo-wschodniej X-XX w., Lublin, s. 356.
- Mironowicz E. 2003. Polityka władz Polski Ludowej wobec Ukraińców w latach 1944-1947. W: Akcja „Wisła”, J. Pisuliński (red.). Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa, s. 62.
- Mironowicz A. 2006. Metropolia kijowska w strukturze patriarchatu kijowskiego (988-1685). W: Autokefalie Kościoła prawosławnego w Polsce. A. Mironowicz (red.), Białystok, s. 45.
- Misiło E. 1993. Akcja „Wisła” – Dokumenty. Warszawa, s. 411.
- Mitkowska A. 2001. Sacrum w krajobrazie. W: K. Pawłowska (red.). Architektura krajobrazu a planowanie przestrzenne. Kraków, s. 227-238.
- Mlynárik J. 2005. Dějiny Židů na Slovensku. Praha, 358 ss.
- Modras K. 2012. Koncepcja jedynego Boga w islamie. Roczniki Kulturoznawcze, Tom III. Wyd. KUL, Lublin, s. 91.
- Modrzejewski S. 2010. Hryč Buchwak. Bieszczady, s. 22-27.
- Modrzejewski Sz. 2010. Kamienie mówią. Bieszczady. Bieszczady, styczeń 2010, s. 31-34.
- Mokłowski K. 1903. Sztuka ludowa w Polsce. Lwów.
- Mokry W. 1998. Krzyż – zwycięskie drzewo życia, Horyzonty Krakowskie, 7–8, s. 7.
- Moser J. 2008. Biblijna teologia miasta. Cz. 1. W: Kultura miasta. Miasto w kulturze 1(1). s. 51-58.
- Motylewicz J. 1991. Żydzi w miastach ziemi przemyskiej i sanockiej w drugiej połowie XVII w. i w XVIII w. Przemysł, s. 115.
- Motylewicz J. 1993. Miasta Ziemi Przemyskiej i Sanockiej w drugiej połowie XVII i XVIII w. Przemysł, s. 134.
- Motylewicz J. 2001. Żydzi w miastach ziemi przemyskiej i sanockiej w drugiej połowie XVII w. i w XVIII w. Przemysł, s. 134.
- Mról F. 2003. Turystyka religijna do sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Św. na Świętym Krzyżu. „Folia Turistica” 14, Akademia Wychowania Fizycznego, Kraków, s. 103-115.
- Mról F. 2003. Turystyka religijna do sanktuariów pańskich w Polsce. W: Turystyka a religia. Bergier J., Żbikowski J. (red.), Wydawnictwo PWSZ, Biała Podlaska, s. 191-206.
- Mušinka M., Mušinka A. 2011. Národnostná menšina pred zánikom? Prešov, s. 310.
- Mušinka M. 2005. Ľudová kultúra Rusínov-Ukrajincov Slovenska ako faktor turizmu. Etnologické rozpravy. R. XII, č. 2. Bratislava, s. 100-104.
- Müller W. 1976. Organizacja diecezji przemyskiej w okresie przedrozbiorowym (1375-1772). „Nasza Przeszłość”, R. 46.
- Myczkowski Z. (kier. operatu), Bogdanowski J. (kier. naukowe) i in. 1994-1996. Operat ochrony zasobów kulturowych Bieszczadzkiego Parku Narodowego i jego otuliny. W: Plan Ochrony Bieszczadzkiego Parku Narodowego i jego otuliny, cz. 10 (zbiory BdPN).
- Myczkowski Z. 2009. Tożsamość miejsca w krajobrazie. W: B. Gutkowski (red.). Fenomen Genius Loci tożsamość miejsca w kontekście historycznym i współczesnym Muzeum Pałac w Wilanowie, Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Kardynała S. Wyszyńskiego, Warszawa, s. 153-162.

- Myga-Piątek U. 2001. Refleksja nad ochroną krajobrazów Górnego Śląska. *Gazeta Uniwersytecka* 10. miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego, s. 1.
- Myga-Piątek U. 2001. Spór o pojęcie krajobrazu w geografii i dziedzinach pokrewnych. *Przegląd Geograficzny* T. 73, z. 1-2, s. 163-176.
- Myga-Piątek U. 2007. Kryteria i metody oceny krajobrazu kulturowego w procesie planowania przestrzennego na tle obowiązujących procedur prawnych. W: M. Kistowski, B. Korwel-Lejowska (red.) *Waloryzacja środowiska przyrodniczego w planowaniu przestrzennym*. Gdańsk-Warszawa, s. 101-110.
- Myga-Piątek. 2010. Sacrum w krajobrazach cywilizacji XXI w. W: *Niematerialne wartości krajobrazów kulturowych. Materiały Interdyscyplinarnego Seminarium KKK PTG*. S. Bernat (red.). Lublin-Łęczna, s. 37-38.
- Myga-Piątek U. 2012. Krajobrazy sakralne i religijne – próba umiejscowienia w typologii krajobrazów kulturowych, Sacrum w krajobrazie. *Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego*, nr 17, Komisja Krajobrazu Kulturowego PTG, Sosnowiec, s. 14.
- Myga-Piątek U. 2012. Krajobraz kulturowy. Aspekty ewolucyjne i typologiczne. *Uniwersytet Śląski, Katowice*, 382 ss.
- Myšanyč O. 1997. Užhorodska cerkovna unija 1646 roky ta ii značennja v kulturno-istoryčnomu rozvytku Zakarpattja. *WZU*, t. 4-5, S. Kozak (red.), Warszawa, s. 122; Bugel W. 2000. *Op. cit.*, s. 22-23.
- Nabywaniec S. 1992/1993. Diecezja przemyska greckokatolicka w latach 1772-1795. *Premislia Christiana*. T. 5., s. 9-294.
- Nabywaniec S. 1998. Relacje między obrządkami - łacińskim i greckokatolickim oraz problem rutenizacji i uniatyzacji w kontekście tak zwanej „kradzieży dusz”. W: S. Stępień (red.), *Polska – Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, T. 4. Przemysł, s. 225-226.
- Nabywaniec S., Lignowski M. 1999. Stan Greckokatolickiej Diecezji Przemyskiej – w pozostałej w granicach Polski jej części – według danych z 10.03.1946 roku. W: *Kościół na drogach historii. Księga jubileuszowa dedykowana księdzu profesorowi dr Tadeuszowi Śliwie*, Lwów-Kraków, s. 231-266.
- Nabywaniec S. 2009. Kościół rzymskokatolicki w Bieszczadach 1944-1989: powrót, odbudowa, rozwój. W: *Bieszczady w Polsce Ludowej 1944-1989*. J. Izdebski, K. Kaczmarski, M. Krzysztofiński (red.) Wyd. IPN. Rzeszów, s. 247-261.
- Nabywaniec S. 2011. Kościół skazany na niebyt: z dziejów Kościoła greckokatolickiego w Polsce 1944-1989. W: *Kościół w Polsce: dzieje i kultura*. T. 10. J. Walkusz (red.). Wydawnictwo KUL. Lublin.
- Nabywaniec S. 2011. Kult świętych w religijnej i kulturowej tradycji bizantyjsko-ruskiej. W: *Polska, Słowacja, Europa Środkowa w XIX-XXI wieku: księga jubileuszowa dedykowana Profesor Ewie Orlof pod red. Jana Pisulińskiego, Elżbiety Rączy, Krzysztofa Żamy*. Wyd. Uniw. Rzeszów., Rzeszów, s. 540-549.
- Nabywaniec S. 2011. Między kościołem, cerkwią i kirchą: obrządki i wyznania chrześcijańskie w Galicji. W: *Historia i dziedzictwo regionów w Europie Środkowo-Wschodniej w XIX i XX w.* M. Stolarczyk, A. Kawalec, J. Kuzicki (red.), Wyd. U Rz, s. 238-255.
- Nałęcz A. 1988. *Cerkwie greckokatolickie w Diecezji Przemyskiej po roku 1945*. Przemysł.
- Naveh Z., Lieberman A.S. 1994. *Landscape ecology - Theory and Application*. Springer Verlag. New York, 360 pp.

- Niemirowicz-Szczytt K. 1973. Osadnictwo na prawie ruskim, polskim, niemieckim i wołoskim ze szczególnym uwzględnieniem ziemi sanockiej w latach 1340–1650. Warszawa, s. 5.
- Nohl W. 2001. Sustainable landscape use and aesthetic perception – preliminary reflection on future landscape aesthetic. *Landscape and Urban Planning* 54 (4), p. 223-237.
- Nowak A.J. 1985. Człowiek – istota religijna. Aspekt psychologiczny. *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne*, T. 18, s. 203-209.
- Nová Sedlica. XXXIV. Východoslovenský tábor ochrancov prírody s medzinárodnou účasťou Poloniny „na začiatku sveta”. Nová Sedlica. 2010, s. 5-7.
- Nyczanka M. 1997. Zmiany w zasiedleniu Beskidu Niskiego i Bieszczadów w latach 1944-1947. *Magury* 87, Warszawa, s. 75.
- Nyga J. Sztuka w służbie liturgii, <http://www.kkbbids.episkopat.pl>
- Oberc F. (i inni). 1992. Kościół Katolicki w Brzozowskim i Sanockiem. 1939-1945, Brzozów-Przemysł.
- Obmiński T. 1915. O cerkwiach drewnianych w Galicji. „Spraw. PAU”, T. IX.
- Ochrona cmentarzy. Instrukcja Komisji Episkopatu do spraw Sztuki Kościelnej z 1987 roku nr 4, w: *Dokumenty Duszpastersko-Liturgiczne Episkopatu Polski 1966-1993*, oprac. Cz. Krakowiak, L. Adamowicz, Lublin 1994.
- Ohta H. 2001. A phenomenological approach to natural landscape cognition. *Journal of Environmental Psychology* 21, s. 388.
- Olejko A. 2013. Karpacka wojna trzech cesarzy. Z działań wojennych I wojny światowej na lądzie i w powietrzu. *Carpathia*, Rzeszów, s. 185.
- Olejnik L. 2003. Polityka narodowościowa Polski w latach 1944-1960. Łódź.
- Olszewski A. K. 1989. Próba typologii współczesnych kościołów w Polsce. W: *Sacrum i sztuka*. Kraków, 85 ss; Majdowski A. 2007. Powojenna architektura sakralna w Polsce. „*Ecclesia*” nr 3, 42 ss.
- Ossadnik H. 1994. Bukowska wieś Bukowiec w świetle ankiet z 1936 i 1939 r. „*Materiały Budownictwa Ludowego w Sanoku*”, 32, Sanok, s. 149.
- Ostaszewska K. 2002. Geografia krajobrazu. Wybrane zagadnienia metodologiczne. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 277 ss.
- Ossadnik H. 1994. Bukowska wieś Bukowiec w świetle ankiet z 1936 i 1939 roku. *MBL* 32, Sanok, s. 166.
- Ossadnik H. 2001. Zwyczaje pogrzebowe doliny Oslawy, Oslawicy i Kalniczki. *Materiały Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku* 35, Sanok, s. 109-139.
- Ostrogorskij G. 1931. Afonskije isichasty i ich protewniki. W: *Zapiski russkoho naucznoho instytutu w Bieogradie* 5, s. 354.
- Otruba I. 2002. Záhradni architektura. Šĺapanice: ERA, s. 357.
- Otto R. 1968. Świętość: Elementy irracjonalne w pojęciu bóstwa i ich stosunek do elementów racjonalnych. *Książka i Wiedza*, Warszawa, s. 48-52.
- Paprocki H. 2006. Sacrum i profanum: nadzieje i zagrożenia. W: *Sacrum i profanum a współczesna kultura*. *Materiały pokonferencyjne*. Warszawa, s. 55.
- Parczewski M. 1986. Stan badań nad grodziskami wczesnośredniowiecznymi we wschodniej części polskich Karpat. *Acta Archeologica Carpathica*.
- Parczewski M. 1991. Początki kształtowania się polsko-ruskiej rubieży etnicznej w Karpatach. U źródeł rozpadu Słowiańszczyzny na odłam wschodni i zachodni. Kraków.

- Parczewski M. (red.) 1996. Początki sąsiedztwa. Pogranicze etniczne polsko-rusko-słowackie w średniowieczu. Rzeszów.
- Park C. 1994. Sacred Worlds. An introduction to Geography and Religion. London.
- Park C. C. 1994. Sacred worlds. In introduction to geography and religion. Routledge. London-New York.
- Park Ch. C. 1994. Sacred worlds. A introduction to geography and religion. London, Routledge, New York, p. 197-244.
- Park C. 2004. Sacred World. An introduction to geography and religion. Wydawn. Routledge, Londyn.
- Park C. 2004. Religion and geography. [in:] Hinnells R. J. (ed.). Chapter 17. Companion to the Study of Religion. London, Routledge, p. 456-473.
- Parysek J. J. 2005. Miasta polskie na przełomie XX i XXI wieku. Wyd. Nauk. Bogucki, Poznań, s. 15.
- Pasierb S. 2001. Ochrona zabytków sztuki kościelnej. Warszawa, s. 141.
- Patoczka P. 1978. Cmentarze wojenne w krajobrazie Beskidu Niskiego. Teka Komisji Urbanistyki i Architektury, R. XII, s. 81-88.
- Patoczka P. 1994-1996. Operat ochrony walorów estetycznych krajobrazu BdPN z otuliną. W: Plan Ochrony Bieszczadzkiego Parku Narodowego na lata 1997-2016, cz. 9, Kraków-Ustrzyki Dolne (zbiory BdPN).
- Patoczka P. 1996. Ochrona walorów estetycznych krajobrazu w Bieszczadzkim Parku Narodowym. Monografie Bieszczadzkie 11, s. 10.
- Patoczka P. 2000. „Ściany” i „bramy” w krajobrazie. Wyd. Politechniki Krakowskiej, Kraków, s. 5.
- Patoczka P. 2000. „Ściany” i „bramy” w krajobrazie. „Seria Architektura”. Monografia 268. Kraków, s. 151.
- Pawłowska K. 2000. Podstawy kulturowe architektury krajobrazu. W: E. Orłowska (red.). Kultura jako przedmiot badań geograficznych: studia teoretyczne i regionalne. PTG/O Wrocław, s. 27-34.
- Pawłowska K. 2001. Idea swojskości krajobrazu kulturowego. W: U. Myga-Piątek (red.). Krajobraz kulturowy: idee, problemy, wyznania. „Prace Wydziału Nauk o Ziemi UŚ”, nr 12, Sosnowiec.
- Pawłowska K. 2001. Czytanie krajobrazu. W: Każde miejsce opowiada swoją historię czyli rzecz o dziedzictwie wiejskim. Poznań, s. 12-23.
- Pawłucki S. 1905. Derwjanne i kamiennne chramy. Drewnosti Ukrainy. „Wypusk I.”, Kijów.
- Pencakowski P. 1995. Galicyjskie cmentarze wojenne z lat 1914-1918 w opiniach twórców i współczesnych im krytyków. W: Galicja i jej dziedzictwo. T. II, Rzeszów, s. 243-254.
- Pencakowski P. 1996. Zapomniane pomniki niczyich bohaterów. Kraków, s. 8.
- Perfeckij E. 1955. Podkarpatská Rus ve století XIII-XV. Praha, s. 43.
- Petro M. 2010. Represie komunistickéj moci voči prešovskému emeritnému biskupovi Jánovi Hirkovovi v rokoch 1950-1968. W: Cirkev v okovách totalitného režimu: likvidácia Gréckokatolíckej cirkvi v Československu v r. 1950. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity v Prešove, 145 ss.
- Pękała K. 1997. Rzeźba Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Roczniki Bieszczadzkie 6: 19-38.
- Philippou J. (red.). 1964. The Symbolism of the Church, The Orthodox Ethos, Essays in honour of the Centenary of the Greek Orthodox Archdiocese of North and South America. „Holywell Press”. Oxford, s. 153-169.

- Piątkowski K. 1936. Rozwój stosunków wyznaniowych i narodowościowych Małopolski Wschodniej. Lwów.
- Piechotkowie M. i K. 1957. Bóznice drewniane. Wydawnictwo Budownictwo i Architektura, Warszawa, s. 16.
- Pietrzak M. 1993. Prawo wyznaniowe. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, s. 9.
- Pietrzak M., Siwek J. 2001. Wykorzystanie map historycznych, przetworzonych przy użyciu GIS, do oceny zmian użytkowania ziemi na Pogórzu Wielickim. W: W. Chełmicki (red.). Przemiany środowiska na Pogórzu Karpackim, T. 1, Inst. Geogr. i Gosp. Przestrz. UJ, Kraków.
- Pikus T. 2011. Znaczenie świętości dla wiarygodności chrześcijaństwa. *Warszawskie Studia Teologiczne* XXIV/2, Warszawa, s. 315-330.
- Pisarzak M. 2004. Błogosławieństwo i poświęcenie kościoła. *Anamnesis* 10, nr 2 (37), s. 72-74.
- Piwowski W. 1984. Socjologiczna definicja religii. W: *Socjologia religii. Praca zbiorowa*. Kraków, s. 53.
- Plazaola J. 2002. Kościół i sztuka: od początków do naszych dni. Kielce, s. 239.
- Plit F. 2008. The determinants of the landscape of Europe civilization. *Dissertation of Commission of Cultural Landscape PGS*, No 8, p. 92-104.
- Plit F. 2011. Krajobraz kulturowy – czym jest? *Wydział Geografii i Studiów Regionalnych UW*, Warszawa, 112 ss.
- Plit F. 2011. O niektórych nieporozumieniach związanych z badaniem krajobrazów. W: K. Marciński, K. Sikora, D. Sokołowski (red.). *Koncepcje i problemy badawcze geografów. Profesorowi W. Maikowi w 70-lecie urodzin*. Wyższa Szkoła Gospodarki, Bydgoszcz, s. 579-587.
- Pociask-Karteczka J. 2005. Rzeka i sacrum. W: B. Domański, S. Skiba (red.) *Geografia i sacrum*. T. 2, IGI GP UJ, Kraków, s. 371.
- Podolinská T., Hrustič T. 2011. Dynamika religijności Romów na Słowacji – droga ku integracji czy wykluczeniu społecznemu?, *Studia Romologica*, nr 4, Tarnów, s. 125-153.
- Podolinská T., Hrustič T. 2011. Religion as a path to change? (The Possibilities of Social Inclusion of the Roma in Slovakia), *Institute of Ethnology SAS*, Bratislava, s. 1-48.
- Podvihorlatske noviny. 2007. Pripomenuli si 80. výročie údajného zjavenia Bohorodičky, s. 2.
- Pohner T., Berki T., Ratz T. 2004. Religious and pilgrimage tourism as a special segment of mountains tourism, *Journal of Tourism Challenges and Trends*, vol. 2, no. 1, p. 27-42.
- Potocki A. 2007. Bieszczadzkie Judaica. *Rzeszów*, s. 114.
- Potocki A. 2009. Kapliczka pamięci. *Rzeszów*, s. 6.
- Pólváriartek J. 1991. Skupiska żydowskie w Galicji u schyłku XVIII w., *Żydzi w Małopolsce*. Przemyśl, s. 152.
- Prijmicz M. 2001. Kresti Zakarpacia. *Pamiętki Ukrainy* nr 1.
- Problemy ochrony i konserwacji cmentarzy żydowskich w Polsce. *Materiały z konferencji*. *Studia i Materiały*. *Cmentarze*, z. 2, *Zarząd Ochrony i Konserwacji Zespołów Pałacowo-Ogrodowych*. Warszawa 1992.
- Przybylska L. 2005. Pojęcie przestrzeni sakralnej. W: B. Domański, S. Skiba (red.). *Geografia i sacrum*, IGI GP UJ, Kraków, s. 381-387.
- Przybylska L. 2008. Zróżnicowanie przestrzeni sakralnej Gdyni. *Regiony Nadmorskie* 14. Uniwersytet Gdański – Katedra Rozwoju Regionalnego, Gdynia-Pelplin, s. 11.
- Przybylska L. 2009. Zagadnienia z geografii religii obszarów górskich w „Peregrinus Cracoviensis”. W: A. Jackowski, F. Mróz, I. Hodorowicz (red.) *Turystyka religijna na obszarach górskich*. PWSZ, Nowy Targ, 433-445.

- Przybylska L. 2010. Krajobrazy sakralne Trójmiasta. W: Obszary metropolitalne we współczesnym środowisku geograficznym 2. 58. Zjazd PTG, Oddział Łódzki PTG – Wydział Nauk Geograficznych UŁ, Łódź, s. 193-201.
- Przybylska L. 2013. Krzyże pamięci przy ulicach Trójmiasta. Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego Nr 21, Sosnowiec, s. 79.
- Pseudo-Dionizy Areopagita, De coelesti hierarchia, PG 3, s. 119–370 [polskie wyd. Pseudo-Dionizy Areopagita. 1999. Hierarchia niebiańska, w: Tenże, Pisma teologiczne II. Hierarchia niebiańska. Hierarchia kościelna, tł. M. Dzielska, Kraków 1999, s. 69–89.
- Ptaszycka-Jackowska D. 1995. „Szlak ikon” w Euroregionie Karpackim. „Peregrinus Cracoviensis”, z. 1, s. 80.
- Puchalski F. 1920. O administracyjnym usunięciu z probostwa według Nowego Kodeksu. Wiadomości Archidiecezjalne Warszawskie, Warszawa, s. 200-210.
- Pulinowa Z. 2000. O idei krajobrazu. Wykład na VI Forum Duszpasterstwa Akademickiego pod hasłem „Tu chodzi o wieczność”, wygłoszony 12 listopada 2000 r. w Kościele św. Tomasza w Sosnowcu.
- Purchla J. 1996. Galicyjskie cmentarze wojenne 1914-1918. Kraków, s. 4.
- Puškar I., Kovačovičová-Puškarová B. 1971. Drevené kostoly východného ritu na Slovensku. *Annales Musei culturae ukrainiensis Svidnik, Prešov*, s. 129.
- Rábik V. 2005. Rusini a valašské obyvatelstvo na východnom Slovensku v stredoveku. *Historický časopis*, R. 53, č. 2, s. 217.
- Rahner K., Vorgrimler H. 1987. Święte. W: T. Mieszkowski, P. Pachciarek (tł.). *Mały Słownik Teologiczny*, Warszawa, s. 458-459.
- Ramkena H. 1994. Poverty, diversity and conflict some remarks on Subcarpathian Jewry. *Jews in Subcarpathian Rus. Carpatho-Rusyn*, s. 4.
- Ralska-Jasiewiczowa M. 1969. Ślady kultury człowieka w diagramach pyłkowych z Bieszczadów Zachodnich, *Acta Archaeologica Carpathica*, 11, 1, s. 105-109.
- Rapacki F. 2013. Zarys historii obrządków wschodnich na północnych obszarach Królestwa Węgier. *Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk*, 2/2013, http://www.adeptus.ispan.waw.pl/sites/default/files/ADEPTUS-02_Rapacki.pdf, s. 39.
- Ravasi G. 2001. Góry Boga: tajemnica gór w słowie i obrazie. Wyd. Edycja św. Pawła, ss. 123
- Rawita-Gawroński F. 1846-1930. Żydzi w historii i literaturze ludowej na Rusi, Nakład Bebethnera i Wolfa, Warszawa-Kraków-Lublin-Łódź-Poznań-Wilno-Zakopane, s. 60.
- Reinfuss R. 1934. Etnograficzne granice Łemkowszczyzny, *Ziemia*.
- Reinfuss R. 1935. Budownictwo ludowe na zachodniej Łemkowszczyźnie. *Lwów*;
- Reinfuss R. 1936. Łemkowie. „Wierchy”, r. 14.
- Reinfuss R. 1963. Rzeźba figuralna Łemków: ze studiów nad ludową rzeźbą kamienną na Łemkowszczyźnie. cz. II. *Polska Sztuka Ludowa* nr 3–4, s. 122–134.
- Reinfuss R. 1990. Śladami Łemków. Warszawa.
- Rennie B.S. 1996. *Reconstructing Eliade: making sense of religion*. State University of New York Press, Albany, p. 41.
- Richling A. 1992. *Kompleksowa geografia fizyczna*. PWN, Warszawa, ss. 375.
- Richling A., Solon J. 1998. *Ekologia krajobrazu*. PWN, Warszawa, 319 ss.
- Richling A. 1992. *Podstawy geografii fizycznej kompleksowej*. PWN, Warszawa.
- Richling A., Solon J. 1998. *Ekologia krajobrazu*. PWN, Warszawa, s. 14.

- Rinschede G. 1999. Religionsgeographie. Das Geographische Seminar. Braunschweig; Westermann.
- Robert H., Stoddard R. H., Prorok C. V. 2003. Geography of Religion and Belief Systems. In: Cort J. W., Gaile G. (ed.). Geography in America at the Dawn of the 21st Century. 48. Oxford University Press, p. 759-767.
- Roháč P. 2014. Indagines – záseky vo vojenskom obrannom systéme stredovekého Uhorska na uzemi dnešného Uhorska na územi Slovenska. Vojenská História. Časopis pre vojenskú históriu múzejníctvo a archívniectvo. R. 18, 1, Bratislava, s. 6.
- Rosenkranz J. K. F. 1850. System der Wissenschaft. Ein philosophisches Encheiridion, Königsberg.
- Rosik M., 2007 „Der Tempel Gottes im Himmel wurde geöffnet“ (Offb 11,19). Ein Gedanke in fünf Bibliden, „Scriptura Sacra“, 11.
- Rosik M. 2007. „Świątynia Boga w niebie się otwarła” (Ap 11,19). Pięć obrazów jednej idei, „Perspectiva. Legnickie Studia Teologiczno-Historyczne”, 11.
- Rosik M. 2009. Ewangelia Łukasza a świat grecko-helleński. Perspektywa literacka i ideologiczna. Warszawa, s. 202.
- Rozko W. 2006. Ukraińskie prawosławne cerkowne mistectwo Wolini (XI-XX). Łuck, s. 82; Mozdir M. 2009. Ukrainka narodna memorialna plastika. Lwiw, 287 ss.
- Różycka-Bryzek A. 1997. Symbolika bizantyjskiej architektury sakralnej. W: Losy cerkwi w Polsce po 1944 roku. Rzeszów, s. 67–82.
- Runge J. 2007. Metody badań w geografii społeczno-ekonomicznej – elementy metodologii, wybrane narzędzia badawcze. Wydawnictwo UŚ, Katowice, s. 161.
- Ruszczyk G. 2007. Drewno i architektura. Dzieje budownictwa drewnianego w Polsce. Warszawa, s. 171.
- Rykała A. 2011. Mniejszości religijne w Polsce. Wydawnictwo UŁ, Łódź, s. 21.
- Rywiková D. 2008. Bolesný Kristus a vizuální manifestace praesentia realis v umění pozdního středověku. Universitas Ostraviensis Acta Facultatis Philosophicae/238. Historica 15, s. 7–8.
- Rzeczycki T. 2010. Granica jak w kalejdoskopie czyli o przesuwaniu słupków w Bieszczadach. Odkrywca, nr 7, s. 37.
- Rzemieniuk F. 1998. Unici polscy 1596-1946, Siedlce, s. 173.
- Santorski A. 2011. Wprowadzenie do teologii. Charytologia. Teologia życia wewnętrznego. T. VI. Wyd. Archidiecezji Warszawskiej, Warszawa, s. 48-49.
- Sawicki J. 1955. Synody Diecezji Przemyskiej obrządku łacińskiego i ich statuty. Concillia Poloniae, Źródła i Studia Krytyczne, T. VIII, Wrocław.
- Sawicki S. 1983. Sacrum w literaturze. W: Sacrum w literaturze. praca zbiorowa. Lublin, s. 13.
- Schafer R. M. 1977. The Tuning of the World. Knopf, New York.
- Schafer R. M. 1973. The Music of the Environment. Universal Edition, Vienna [tłum. polskie: Muzyka środowiska, przekł. Danuta Gwizdalanka, Res Facta nr 9, 1982].
- Schafer R. M. 1986. The Thinking Ear: Complete Writings on Music Education. Arcana Editions, Toronto.
- Schich W. 1991. Die „Grenze“ im östlichen Mitteleuropa im hohen Mittelalter. In: Siedlungsforschung. Archäologie-Geschichte-Geographie 9, Bonn, s. 135-146.
- Schubert J. 1992. Austriackie cmentarze wojenne w Galicji z lat 1914-1918. Kraków.
- Schubert J. 2009. Organizacja grobownictwa wojennego w monarchii austro-węgierskiej. Dziewiąty Wydział Grobów Wojennych (Kriegsgräber-Abteilung) przy Ministerstwie Wojny – po-

- wstanie i działalność w latach 1915-1918. Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Czasopismo Techniczne, z. 13, r. 106, s. 169-200.
- Schwind M. 1975. Über die Aufgaben der Religionsgeographie. In: *Religionsgeographie*. M. Schwind (ed.). *Wege der Forschung* 397, Darmstadt, s. 1-29.
- Senyk S. 1990. The Ukrainian Church and Latinization. „*Orientalia Christiana Periodica*”, R. LVI.
- Seweryn T. 1958. Kapliczki i krzyże przydrożne w Polsce. Warszawa, s. 19.
- Shmeruk Ch. 1991. Chasydyzm i kahał. W: *Żydzi w dawnej Rzeczypospolitej*. Wrocław-Warszawa-Kraków, s. 59-65.
- Sibor M. 2008. Obłasztowania wnutrisznowo prostoru ta nawkolisznowo seredowiszcza pridożnych kaplic Galicyny. UDK. 726.52 (477.83). *Naukowyj Wisnik NLTU Ukrainy*. Wyp. 18.12, 188-189.
- Sibor M. 2010. Halicka pridożna kaplica jak materializowanij wiraz pobożnosti. UDK 726.52 (477.83) BBK 86.29 (4 Ukr. 33). *Wisnik Prikarpatkowo Uniwersitetu Mistectwoznawstwo*. Wypusk 21-22, s. 8-9.
- Siczynskij W. 1927. Bojkiwskij typ derewianych cerkow w Karpatach. Lwiv.
- Skarbek J. (red.). 1995. Samoidentyfikacja mniejszości narodowych i religijnych w Europie Środkowo-Wschodniej. *Problematyka atlasowa*. Lublin.
- Skiba S., Drewnik M., Prędko R., Szmuc R. 1998. *Gleby Bieszczadzkiego Parku Narodowego*. Monografie Bieszczadzkie 2, s. 88 + mapa 1:50 000.
- Skiba S. 2009. Inicjalne gleby (lithic leptosols) piętra połonin w Bieszczadach i w Czarnohorze (Karpaty Wschodnie). *Roczniki Bieszczadzkie* 17: 357-358.
- Skiba S., Winnicki T. 1996. Gleby zbiorowisk roślinnych bieszczadzskich połonin. *Roczniki Bieszczadzkie* 4: 97-109.
- Slepcev I. 2003. Vojenské cintoriny z prvej svetovej vojny na východnom Slovensku. W: *Vojenská história* 7, 2, s. 71.
- Slobodjan W. 1998. *Cerkwy Ukrainy*. Peremyska eparchia. Lwiv, s. 672.
- Slobodjan W. 2003. *Cerkwy Turkiwskowo rajonu*, Lwiv, s. 149.
- Smółka J. (red.). 1923. *Rocznik Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemysłu za rok 1913-1922*. Przemysł, s. 10.
- Sobczak A. Organizowanie oraz zarząd cmentarzami wyznaniowymi w polskim prawie cywilnym: www.mateusz.pl/czytelnia.
- Sobczak A. 2003. *Poradnik cmentarny: kościelne i cywilne normy prawne o cmentarzach i chowaniu zmarłych, wraz z orzecznictwem*, Gniezno.
- Sobocki W. 1981. *Drewniane cerkwie z sobotami na przykładzie zabytków w Uluczu, Grażiowej i Chotyńcu* (praca magisterska napisana w 1955 r. w Instytucie Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu), Jarosław-Toruń, s. 37.
- Soljan I. 2002. *Ośrodki kultu maryjnego w Karpatach Polskich (1772-1992)*. IGiGPUJ, Kraków.
- Soljan I. 2009. *Święte góry w religiach świata*. W: A. Jackowski, F. Mróz, I. Hodorowicz (red.) *Turystyka religijna na obszarach górskich PPWSZ*, Nowy Targ, 477-486.
- Sołowiej D. 1987. *Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka*. Wyd. UAM, Poznań.
- Sopher D.E. 1967. *Geography of religions*. Prentice-Hall, p. 118.
- Sopher D. E. 1981. *Geography and religion*. *Progress in Human Geography* 5, p. 510-524.
- Sowińska B. 2012. *Kształtowanie tożsamości krajobrazów sakralnych*. W: *Sacrum w krajobrazie*. *Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego*, nr 17, Komisja Krajobrazu Kul-

- turowego PTG, Sosnowiec, s. 75-95.
- Spiss T. 1912. Wykaz drewnianych kościołów i cerkwi w Galicji. Lwów.
- Stanchyshyn M. 2007. Das Kyjiver Christentum auf der Suche nach der Einheit. *Communio-Ekklesiology im Kontext der ökumene in der Ukraine*. München, s. 15-18.
- Starkel L. 1965. Rozwój rzeźby polskiej części Karpat Wschodnich (na przykładzie dorzecza Górnego Sanu). „Prace Geograficzne Instytutu Geografii PAN” 50, s. 160.
- Stępień T. 1994. Teologia negatywna w pismach „Corpus Areopagiticum”. *Warszawskie Studia Teologiczne VII*, s. 231-255.
- Stępień S. 1996. Organizacja i struktura terytorialna greckokat. diecezji przemyskiej w latach 1918-1939. W: *Polska – Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*. S. Stępień (red.), tom 3, s. 192.
- Stępień S. 1996. Symon Petlura-zwierzchnik państwa i ataman główny ukraińskich sił zbrojnych. „Biuletyn Informacyjny Południowo-Wschodniego Instytutu Naukowego”, T. 2. Przemysł, s. 160-163.
- Stępień S. 1998. Kościół greckokatolicki w Polsce po II wojnie światowej i w czasach współczesnych (do roku 1998). W: S. Stępień (red.), *Polska – Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, t. 4, Przemysł, s. 340-341.
- Strzałko F. 1989. *Studia do dziejów drewnianej architektury sakralnej*. Londyn, s. 43; Bańkosz R. 2007. *Cerkwie szlaku ikon*. Krosno, s. 43.
- Stump R. W. 2008. *Religion and the Geographies of War. The Geography of War and Peace*. Oxford University. New York, p. 149-173.
- Sułyk R. 1993. Cerkiew bojkowska. „Płaj” 6, s. 57-65.
- Sułyk R. 1995. *Perłyny derewjanoj architektury Bojkiwszczyny, Z albomiw M. Dragana*. Lwów.
- Sumcow N. 1890. *Kulturnyje pereżywania: Poliewyje kresty, ili figury, Kijewska Starina*. T. XXX, s. 64 – 68.
- Syczewski T. 2010. *Miejsca święte w obowiązującym prawodawstwie kościoła łacińskiego*. *Warszawskie Studia Teologiczne*, XXIII/2/2010, s. 181-192.
- Syrokman M. 2000. *Churches of Ukraine Zakarpattia*. Lviv, s. 94.
- Swaryczewska M., Antolak M. 2007. *Krajobraz sakralny w dydaktyce*. *Czasopismo Techniczne, Architektura*, R. 104, z. 5-A, s. 245-247.
- Ślęczka A. 1971. *Geologia jednostki dukielskiej*. „Prace Instytutu Geologicznego”, s. 63.
- Śnieżyńska-Stolotowa E., Stolot F. 1982. *Katalog zabytków sztuki, województwo krośnieńskie*. PANIS, Warszawa.
- Świątkiewicz W. 2010. *Między sekularyzacją i deprywatyzacją. Socjologiczne refleksje wokół polskiej religijności w kontekście europejskim*. Wyd. UŚ, Katowice, 235 ss.
- Šmigel’ M. *Vraždy Židov na severovýchodnom Slovensku v roku 1945 – Kolbasovská tragédia*. (Súčasný stav spracovania a perspektívy výskumu problematiky), zdroj: sk.holokaust.sk/wp-content/smigel2.doc.
- Šmigiel’ M. 2007. *Vraždy židov a komunistov na severovýchodnom Slovensku v roku 1945: Kolbasovská tragédia*. W: *Acta historica Neosoliensia*, č. 10/2007, s. 217-231.
- Šmigiel M. 2012. *Správa Okresného sekretariátu KSS v Snine o židovskej otázke z augusta 1945 (dokument)*. <http://www.regionálnedejiny.sk/index.php/archives/2009>.
- Štofík J., Bural’ M., Ladislav P., Straka M. 2010. *Zhodnotenie historického rozšírenia medveďa hnedého (Ursus arctos) v Bukovských vrchoch a na prilahlých územiach*. *Natura Carpatica*. LI, s. 66.

- Stojko S.M. 1980. Botanični rezerwati ta pamiątki prirody Zakarpatskoj Obląsti. Ochrona prirody Ukrainskich Karpat ta prireglich teritorij. K. Naukowa dumka, s. 79-142.
- Stojko S. M. 2008. Fizyko-geografični umowi. Użańskijj Nacionalnij prirodnij park. Polifunkcionalnie znaciennia. Lwiw, s. 45-86.
- Sturák P. 1999. Dejiny gréckokatolickej cirkvi v Československu v rokach 1945-1989. Prešov, s. 65-70.
- Strzałko F. 1989. Studia do dziejów drewnianej architektury sakralnej. Londyn.
- Strzykowski J. 1918. Die Baukunst der Armenier und Europa. Wiedeń.
- Sułowski Z., Skarbek J. 1995. Mniejszości narodowe i religijne w Europie Środkowo-Wschodniej w świetle statystyk XIX i XX wieku. Lublin.
- Syczyński S. 1927. Bojkiwskij typ derewlanych cerkow na Karpatach. Lwów.
- Syczewski T. 2009. Cmentarze według obowiązującego Kodeksu Prawa Kanonicznego i obrzędów błogosławieństw, „Warszawskie Studia Teologiczne”, R. 22, z. 1.
- Syczewski T. 2010. Miejsca święte w obowiązującym prawodawstwie Kościoła Łacińskiego, Warszawa.
- Syrokhman M. 2000. Churches of Ukraine Zakarpattia. Lviv.
- Szady B. 2003. Prawo patronatu w Rzeczypospolitej w czasach nowożytnych. Podstawy i struktura. Lublin, ss. 247.
- Szanter Z. 1987. Wystrój wnętrza cerkwi w Beskidzie Niskim i Sądeckim. W: Łemkowie. Kultura-Sztuka-Język. Warszawa-Kraków, s. 69.
- Szczerbakiwski W. 1906. Derewljani cerkwy na Ukraini i ich typy. Lwów.
- Szczerbakiwski W. 1915. Cerkwy na Bojkiwszczyni. W: Zapiski Naukowe Towarzystwa im. Szewczenka u Lwowi, Lwów.
- Szewczyk T. 1996. Kościół pw. św. Stanisława Biskupa. Lutowiska, s. 24.
- Szujski J. 1896. Polacy i Rusini w Galicyi. Kraków; Smoleński J. 1935. Łemkowie i Łemkowszczyzna. „Wierchy”, R. XIII, Kraków.
- Sztafrowski E. 1985. Podręcznik prawa kanonicznego. Warszawa, I, s. 241.
- Szturm de Sztrem E. 1973. Prawdziwa statystyka. „Kwartalnik Historyczny”, nr 3, s. 664-667
- Szydłowski T. 1919. Ruiny Polski. Opis szkód wyrządzonych przez wojnę w dziedzinie zabytków sztuki na ziemiach Małopolski i Rusi Czerwonej. Wyd. Gebethner i Wolff, Warszawa-Lublin-Łódź-Kraków, s. 188-190.
- Szyrockij K. 1908. Nagrobni chresti na Ukraini. NTSz. Lwiw. T. 32, kn. 2.
- Szyszo-Bohusz A. 1930. Materiały do architektury bożnic w Polsce. „Prace Komisji Historji Sztuki”, I. IV, s. 1, Kraków.
- Św. Augustyn. Komentarz do Ewangelii św. Jana, Traktat 2, 10: <http://nmp.waw.pl/files/ENCYKLIKI%20I%20ADHORTACJE%20JANA%20PAWLA%20II.pdf>
- Tanaś S. 2007. Rola cmentarzy w kształtowaniu przestrzeni turystycznej, rozprawa doktorska wykonana w Katedrze Geografii Miast i Turyzmu Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, mps.
- Tanaś S. 2008. Przestrzeń turystyczna cmentarzy. WUŁ, Łódź, s. 66-67.
- Taras J. 2001. Etnokulturni ta polični wplywi susidnich etnosiw na riwień zbierzennia nacionalnoj identyčnosti w sakralnij architekturi ukrainciw Karpat. W: Łemkowie, Bojkowie, Rusini – historia, współczesność, kultura materialna i duchowa, S Dudra i inni. T. IV, cz. 2. 650.
- Tarnowycz I. 1936. Ilustrowana istoria Łemkiwszczyny. Lwów.
- Tasenkewicz L. 1998. Flora of the Carpathians. Checklist of the native vascular plant species. State Museum of Nat. History of NAS of Ukraine. Lwiw, 610 ss.

- Tasenkewicz L.O. 2006. Prirodna flora sudinnich roślin Karpat, i osobliwosti ta genezis. Awto-referat. Dic. d-ra biol. Nauk., 35 ss.
- Taylor R. 2003. Przewodnik po symbolice Kościoła. Warszawa, s. 44.
- Ter Braak C.J.F. and Smilauer P. 2002. CANOCO Reference Manual and CanoDraw for Windows User's Guide: Software for Canonical Community Ordination (version 4.5). Microcomputer Power, Ithaca NY, USA.
- Tischner J. 1982. Zło w dialogu kuszenia. „Znak” 3, s. 3–40.
- Tiwobar M. 2000. Zakarpattia – istoričnij naris. W: Churches of Ukraine Zakarpattia. M. Syrochman. Lviv, s. 812.
- Thuczek R. 2005. Żydowskie i ukraińskie organizacje i zakłady dobroczynne na obszarze b. Galicji w latach 1918-1939. Rocznik Przemyski t. XLI, z. 4, s. 72.
- Tokarczuk I. 1987. Wyrwać i zwyciężyć. Kraków, s. 7.
- Tomaszewski J., Żbikowski A. (red.) 2001. Żydzi w Polsce. Dzieje i kultura. „Leksykon”. Warszawa, s. 34.
- Trzcziński A. 1997. Polichromie nagrobków żydowskich. Zeszyty Muzealne Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego we Włodawie, T. 6, s. 3-9.
- Trzcziński A. 1989. Polichromia nagrobków na cmentarzach żydowskich w południowo-wschodniej Polsce. Polska Sztuka Ludowa, R. XLIII, nr 1-2, s. 63-64.
- Trzcziński A. 2007. Hebrajskie inskrypcje na materiale kamiennym w Polsce w XIII-XX wieku. Studium paleograficzno-epigraficzne, Lublin, s. 217-219.
- Trzyna E. 1978. Ziemia Sanocka i struktura jej własności feudalnej od połowy XVI do drugiej połowy XVII wieku. „Rocznik Województwa Rzeszowskiego”, T. IX, Rzeszów, s. 159.
- Tse J. 2014. Religion and the secular in human geography. Progress in Human Geography Vol. 38. Issue 2, p. 201-220.
- Tuan Y-E. 1976. Humanistic geography: implications for geographical research: prospects and problems. Maaroufa Press, Chicago, p. 194-206.
- Tuan Yi-Fu. 1987. Przestrzeń i miejsce. PIW, Warszawa, ss. 251.
- Trajdos T. 1983. Kościół katolicki na ziemiach ruskich Korony i Litwy za panowania Władysława II Jagiełły, T. 1, Wrocław.
- Trajdos T. 1995. Początki osadnictwa Wołochów na Rusi Czerwonej. W: Łemkowie w historii i kulturze Karpat, J. Czajkowski (red.), cz. 1, Sanok, s. 200-204.
- Trzcziński A. 2007. Hebrajskie inskrypcje na materiale kamiennym w Polsce w XIII-XX wieku. Studium paleograficzno-epigraficzne, Lublin, s. 219.
- Tur J. 1987. Architektura cerkiewna. W: Łemkowie. Kultura-sztuka-język. „Kraj”, Warszawa-Kraków, s. 44–45 Umiński J. 1959. Historia Kościoła, T. 1, Opole.
- Uliasz B. 2000. Cmentarze, kwatery i mogiły wojenne na Podkarpaciu. Tom 1, Rzeszów, No. 11, s. 20-25.
- Urban K. 1994. Mniejszości religijne w Polsce 1945-1991 (zarys statystyczny). Kraków.
- Uruszczak W., Zarzycki Z. 2003. Prawo wyznaniowe. Zbiór przepisów. Kantor Wydawniczy Zakamycze, Kraków, s. 20.
- Uspiński L. 2000. Symbolika cerkwi. Białystok, s. 12.
- Varisik B. 1977. Osiedlenie Košičkej kotliny III. Bratislava, s. 371-384.
- Vibha A. 2006. The Forest of Symbols Embodied in the Tholung sacred landscape of North Sikkim, India, Conservation and Society, Vol. 4 (No 1), p. 58

- Vlasáková M. 2013. Zmiany struktury użytkowania gruntów na terenie obecnego Parku Narodowego Połoniny (Słowacja) w wyniku przemian społeczno-ekonomicznych. *Roczniki Bieszczadzkie* 21, str. 102-117.
- Vološčuk I. (kol.). 1988. *Výhodné Karpaty. Chránená Krajinná oblasť*. Bratislava, s. 9.
- Vovelle M. 2004. Umieranie dzisiaj. W: *Śmierć cywilizacji Zachodu. Od roku 1300 po współczesność*, tłum. T. Swoboda, M. Ochab, M. Sawiczewska-Lorkowska, D. Senczyszyn. Gdańsk, s. 589.
- Walczak R. 1999. Świątynia chrześcijańska i jej wystrój w świetle soborowych i posoborowych dokumentów Kościoła, Kalwaria Zebrzydowska 1999.
- Walczak R. 2005. Symbolika i wystrój świątyni chrześcijańskiej. Poznań, s. 17–18.
- Walczy Z. 1987. Karawaka. Z dziejów kultu religijnego w Polsce. *Nasza Przeszość* 68, s. 238–239.
- Walerjański D. 1998. Cmentarze żydowskie w województwie katowickim - historia, stan zachowania, problemy ochrony. *Ochrona Zabytków*, nr 3.
- Walker G. A. 1839. *Gatherings from grave yards*, p. 78, cytat za: Długozima A. 2011. *Op. cit.*, s. 62.
- Walmsley D. J., Lewis G. J. 1997. *Geografia człowieka. Podejścia behawioralne*. PWN, Warszawa.
- Warzeszak J. 2013. Sekularyzacja wyzwaniem dla ludzi wierzących w ujęciu Benedykta XVI. *Warszawskie Studia Teologiczne*, XXVI, 1, s. 331-344.
- Wawrzyniak W. 1996. *Sacrum w architekturze*. Wrocław, s. 40.
- Ważniewska J. 2002. Struktura i organizacja Kościoła Greckokatolickiego w II Rzeczypospolitej, *Szkice Podlaskie* 10.
- Wesołkin W. 2012. Republika Komańczańska. Przyczynek do zagadnienia. W: *Historia, kultura i tradycja w 500-letniej Komańczy. Wstęp do monografii. Komańcza*, s. 56.
- Wielebski T., Tutak J. 2011. Działalność duszpasterska a badania religijności na przykładzie diecezji warszawsko-praskiej. *Warszawskie Studia Pastoralne UKSW* 14, s. 69–112.
- Wierzbieniec W. 2003. Żydzi w województwie lwowskim w okresie międzywojennym. *Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów*, s. 30-31.
- Wietrzak Z. 1997. *Kościół katolicki w Europie Środkowo-Wschodniej*. Kraków.
- Wiklik A. 2004. Międzywyznaniowy problem sakralny, <http://www.architekci.pl//architektura/index.php>
- Wilk S. 1992. *Episkopat Kościoła katolickiego w Polsce w latach 1918-1939*. W-wa.
- Winnicki T., Zemanek B. 2003. *Przyroda Bieszczadzkiego Parku Narodowego*. Ustrzyki Dolne, s. 29.
- Wiśniewski T. 1992. *Bóżnice białostoczczyzny*. Białystok, s. 95.
- Wiznaćnik roślin Ukraińskich Karpat. *Naukowa Dumka*. 1977, 434 ss
- Wojciechowski K.H. 1986. Problemy percepcji i oceny estetycznej krajobrazu. *Rozprawy habilitacyjne* 28. UMCS, Lublin, ss. 283
- Wołyniec W. 1996. Chrystus, Słowo wcielone, pełnia Objawienia. *Wrocławski Przegląd Teologiczny* 4, nr 2, Wrocław, s. 124-125.
- Wood D. 1992. *The Power of Maps*. New York, Guilford Press.
- Woźniak T.J. 2012. Różnica i tajemnica: objawienie jako teologiczne źródło ludzkiej boskości. *Wydawnictwo „W drodze”*, Poznań, s. 190.
- Zając E. 1979. *Zarys dziejów Muzeum Historycznego w Sanoku*. W: *Rocznik Sanocki*. Sanok s. 273.
- Zaloziecky W. R. 1926. *Gotische und barocke holzkirchen in den Karpathenn Landern*. Wien, ss. 45.

- Zamoyski G. 2005. Schematyzmy diecezji przemyskiej ob. łac. jako źródło statystyczno-kartograficzne. „Rocznik Przemyski”, T. XLI, z. 4, s. 127-143.
- Zawałek E. 1999. Drewniane cerkwie z wierzchem brogowym jednozałomowym nad nawą w rejonie nadsania. W: Sztuka cerkiewna w diecezji przemyskiej. Łańcut, s. 261.
- Zdybicka Z. 1977. Człowiek i religia. Zarys filozofii religii, Lublin.
- Zdybicka Z. 1992. Religia i religioznawstwo. Lublin, 447 ss.
- Zdybicka Z. 1993. Człowiek i religia. Zarys filozofii religii. Lublin, 491 ss.
- Zdybicka Z. 1994. Religia a sens bycia człowiekiem. Lublin, 213 ss..
- Zdybicka Z. 2000. Czym jest i dlaczego istnieje religia? W: H. Zimoń (red.). Religia w świecie współczesnym. Zarys problematyki religiológicznej. KUL Lublin, s. 56.
- Zdybicka Z. 2013. Religia a religioznawstwo. Seria „Monografie i studia z filozofii realistycznej”. Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu. Lublin, s. 400.
- Zieliński Ch. 1960. Sztuka sakralna: co należy wiedzieć o budowie, urządzeniu, wyposażeniu, ozdobie o konserwacji domu Bożego (podręcznik opracowany na podstawie przepisów kościelnych). Poznań-Warszawa-Lublin.
- Zielniok M. 1999. Przestrzeń sakralna w odniesieniu do wspólnoty wiernych. Katowice.
- Ziehr W. 1998. Krzyż. Symbol i rzeczywistość. Warszawa-Kraków, s. 8–29.
- Zlatnik A. 1938. Prozkum prirozenych lesu na Podkarpatske Rusi. Vegetace a stanoviste rezervace Stuzica, Javornic, Pop Ivan. Brno, 244 ss.
- Zogas-Osadnik I. 2009. Przebóstwienie (theosis) jako kategoria antropologiczna w ujęciu św. Gregoriosa Palamasa (1296-1359). Praca doktorska napisana na seminarium antropologii chrześcijańskiej pod kierunkiem ks. Bp prof. dra hab. I. Deca. Wrocław, s. 130.
- Żaki A. 1955. Początki osadnictwa w Karpatach polskich. W: Wierchy. R. XXIV, s. 99-116
- Żebrowski R. 1995. Społeczeństwo żydowskie w Polsce w XIX wieku, „Studia z dziejów Żydów w Polsce”, T. I, Warszawa, s. 71.
- Żydzi w Karpatach. Beskid Niski-Bieszczady-Pogórze. „Towarzystwo Karpackie”, Warszawa, 1991.
- Żytko K., Guzik S., Ślącza A. 1973. Przewodnik geologiczny po wschodnich Karpatach Fli-szowych. Warszawa.